

Határ Győző Városi Könyvtár

FG0168

lyóira

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXIII. évfolyam 8. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2016. augusztus**

A tartalomból:

- 3. Önkormányzati hírek
- 4. Mazsorett tábor
- 5. Civil sarok: Cs. Szabó István

7. Református tábor

9. Márton Áron püspökre emlékeztek a kereszténydemokraták Gyomaendrődön

18. Nevelőotthonos fiatalok Gyomaendrődön

MÁRIA ORSZÁGA

Szent István királyunk halála előtt végintézkedéssel a Boldogságos Szűzre hagyta országát és koronáját. Azért írja Dante Magyarországról, hogy: „Boldog ország, mely nem hagyja magát leigázni, de még boldogabb, mert a magyar királyságnak születésétől fogva Isten Anyja a védasszonya”.

Szent Istvánnak ez a felajánlása nem egyszerű magánajátosság volt, hanem közjogi intézkedés, mellyel ő koronáját és országát, mint hűbért az Isten anyjának, a Boldogságos Szűznek ajánlotta. Ez a felfogás végigvonul az egész magyar történelmen, amint azt hiteles történelmi adatok világosan bizonyítják.

Egyik nagy bizonyítéka a Boldogságos Szűznek, mint hazánk védasszonyának tiszteletéről, hogy Szent István korában, valamint a későbbi időkben is a királyok Nagyboldogasszony ünnepén, augusztus 15-én és az azt követő napokon tartották az országos nagy kihallgatásokat.

Ugyanerről a tiszteletről és felfogásról tanúskodik a koronázási jelvények közé tartozó, XII. századból való, román stílusú koronázási eskükereszt, amin Szűz Mária képe található e szavakkal: Regina Coeli, Patrona Hungariae. Vagyis: Mennyei Királynéja, Magyarország Védasszonya.

Ugyancsak benne van a Boldogságos Szűz neve az Árpád-házi királyok kora óta a koronázási esküben. Egy régi krónika szerint III. András koronázásakor esküvel ígérte Szűz Mária országának épségben tartását és visszaszerzését.

Erről az eszméről tanúskodik az ország zászlaja is. A XIII. századból származó legenda szerint Szent István király a székesfehérvári templomot az egyházi ruhák „megszámlálhatatlan nemével” gazdagította. A templom kincstárából került ki a magyar királyok koronázásánál használt „ország zászlaja” is.

Ez az országzászló az Árpádok korában sértetlenül megvolt. Valószínűleg ennek a zászlónak a mása tűnt el a mohácsi csatában. „A második hadsor közepén... a hatalmas zászlót a dicsőséges Szűzanyának aranyos (aranyhímzésű) képével Drágffi János, Bertold fia tartotta.”

Az egész világ tudta, hogy a magyar

zászlón Szűz Mária képe van. XI. Ince pápa a félhold ellen vívott főlzabadoító háborúhoz Máriás zászlót küldött ezzel a felirattal: „Budát a Szent Szűz segítségével vissza fogja szerezni.” A későbbi nemzedék is jól ismerte a magyar Máriás zászlót. II. Rákóczi Ferenc zászlajának is ez a felirata: „Amerre Szűzanyánk mutatja az utat és Isten a vezérünk, a hazáért és szabadságért élni vagy halni.”

Hogy mennyire köztudatban volt mindig a Regnum Marianum gondolata, kitérünk abból, hogy VII. Pius pápa maga áldotta meg azt a Máriás zászlót, melyet 1814. október 7-én búcsúajándéku adott azoknak a magyar huszároknak, akik a Napóleoni háborúk lezajlása után őt Rómába kísérték, és ott egy ideig testőrei voltak. A zászlón Patrona Hungariae képe volt, bal karján a kis Jézussal, jobb karját a térden álló pápán tartja, aki a trónjához vissza lett vezetve. Fölirata pedig ez volt: „Magyarország pátrónája hazavitte a pápát, örvendj Róma dicső oltalma alatt.”

Azt is felemlítjük, hogy a magyar katonák kardjukra Szűz Mária képét maratták ilyen felirattal: „Isten Anyja, Magyarország pártfogója, oltalmad alá futok”.

Forrás: Hármaskörös, 1939. augusztus 15.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Véget ért a tanév

Június 21-én ünnepélyes keretek között lezártuk a 2015/2016-os tanévet. A fülledt nyári melegben a tanév értékelése, az események felidézése után a tanulók jutalmazása következett.

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának „Jó tanuló- jó sportoló” kitüntetését Nemes Ágotának és Gellért Milánnak Toldi Balázs polgármester úr adta át, a Gyomaendrőd Járási Hivatal oklevelét pedig Orovecz Odett kapta. Dr. Pacsika György hivatalvezető úrtól vers-és prózamondásban elért eredményeiért. Végül mind a 390 rózsáhegyis diák átvette a bizonyítványát, és végre elkezdődhetett a nyári szünidő.

Dr. Pacsika György és Orovecz Odett

Tantestületi látogatás a lengyel testvériskolában

Az idén Lengyelországba szerveztünk kirándulást, melyen jelenlegi és volt kollégáink, és családtagjaik, ismerőseik vettek részt. A 2004 óta tartó testvérvárosi és testvériskolai kapcsolat során iskolánk tanulói számos helyre eljutottak már Lengyelország különböző tájain. Ezeket a csodás helyeket szeretnénk volna megmutatni a kirándulás résztvevőinek. Ez alkalommal is a Studentlines Diákutazási Iroda volt segítségünkre a szervezési feladatokban.

Június 23-án a kora hajnali órákban indultunk Pilznoba, ahol testvériskolánk nagy szeretettel és finom ebéddel várt bennünket. Megnéztük a szép modern iskolát és meglátogattuk a város temploimat. Innen Bem tábornok szülővárosába, Tarnówba látogattunk, ahol Bem Mauzoleumát tekinthettük meg, valamint a város csodás főterén sétáltunk. A második nap délelőttjét Krakóban töltöttük, ahol helyi idegenvezető segítségével gyalog barangoltuk be a város nevezetességeit: Waweli katedrális, Jagelló egyetem, Ferencesek temploma, Főtér, Flórián-kapu, Posztócsarnok, Mária templom. A szabadprogram után a Wieliczki sóbányába indultunk, ahol 3 órát töltöttünk a földalatti sófolyosókon. Megcsodáltuk a sótermek egyedi sószobrait és sok érdekes információt hallottunk a bánya múltjáról. A harmadik napon Auschwitzba és Birkenaubába látogattunk. Felkavaró élmény volt végignézni és végighallgatni a tábor történetét. Mivel gyerekek is voltak velünk, ezért erre az időre fakultatív programként ők Inwaldba, egy több parkból álló szórakoztató központba látogattak, ahol a világ híres épületeit láthatták kicsiben, megnézhettek egy dino parkot, valamint kipróbálhattak több vidámparkos játékelemet. A délutánt szabadprogramként ismét Krakóban töltöttük. A hazaindulás napja is bőven tartogatott látnivalókat. Elsőként dunajeci tújazás várt a csoportra. A 2 és fél óras út alatt gyönyörködhattünk a táj szépségeiben. A Dunajec ezen a szakaszon hatszor változtat irányt, kanyarog a sziklák között, amelyek magassága a víztükrőtől számított ötszáz métert is eléri. Délután a lengyel Tátra fővárosába, Zakopanéba utaztunk. A városka nemcsak lélegzetelállító csúcsairól híres, hanem a múltat idéző gorál házairól is. Sétáltunk a Krupowkin, a város hangulatos sétálóutcáján, valamint a Gubalowka hegyről élvezhettük a csodás panorámát.

A nagy hőség ellenére is élményekben gazdag, szép út áll mögöttünk. Bepillantást nyertünk a lengyel kultúrába, kóstoltunk lengyel ételeket és italokat, csodás tájakon jártunk.

Közös fotó a vendéglátókkal az iskola előtt

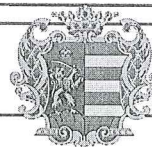
Vendégül láttuk a lengyel testvériskola csoportját

A hagyományokhoz híven idén nyáron is négy remek napot töltöttek nálunk pilznói testvériskolánk tanulói. A vendéglátók a nyelvizsgát tett gyerekek voltak, akik a májusi lengyelországi kirándulás után izgatottan várták lengyel barátaikat. Vendégeink június 28-án érkeztek meg a lengyel igazgatónő, a lengyel angol tanárnő, 7 diák és egy buszsofőr kíséretében. Az estét a Bowling étteremben töltöttük, ahol gyorsan feloldódtak a gyerekek és hamarosan vidáman bowlingoztak, beszélgettek, természetesen angol nyelven. Másnap a hajdúszoboszlói Hungarospa strandjára látogattunk, ahol a legnagyobb élményt az Aquapark csúszdái jelentették. A következő napot Gyomaendrődön töltöttük és a helyi látnivalókkal ismertettük meg vendégeinket. Délelőtt először a Tájháza látogattunk el, ahol megismerkedtünk a mézeskalács sütés rejtelmeivel. Ezután megtekintettük a Dr. Latorcai Ujházi Aranka által Gyomaendrődnek ajándékozott babagyűjteményt a Körös-látogatóközpontban, majd végigsétáltunk az Erzsébet ligeti lombkorona sétányon és felmáshattunk a kilátóba is. A délutánt a Liget fürdőben töltöttük, este pedig a szülők által szervezett grillpartyn vettünk részt. A vacsora után együtt szurkoltunk a lengyel focicsapatnak. Tartalmasan telt ez a négy nap, sok új élménnyel gazdagodtak a gyerekek és remek lehetőség volt számukra, hogy gyakorolják az angol nyelvet és kipróbálják, használják az angol órákon elsajátított tudásukat.

Folytatás a 18. oldalon!

Lengyel gyerekekkel a Tájháza

A 8. sz. felnőtt háziorvosi körzet ellátása

Dr. Varga Edit Brigitta a 8. számú felnőtt háziorvosi körzet házi-
orvosa 2016. július 5. napján arról tájékoztatta Önkormányzatunkat,
hogy családi okok miatt háziorvosi tevékenységét 2016. szeptember
1. napjától nem tudja ellátni, ezért kéri a feladat-ellátási szerződés
közös megegyezéssel történő megszüntetését a Képviselő-testület-
től. A szerződés közös megegyezéssel való megszüntetésének jogi
akadálya nincs, a működési engedélyezési eljárás lefolytatását, a
finanszírozási szerződés megkötését követően a körzet finanszíro-
zása biztosított 2016. október 1. napjától. Dr. Varga Edit Brigitta
helyettesítését szeptember hónapban a feladat-ellátási szerződés-
ben rögzített helyettesítő orvos, Dr. Petrikó Attila látja el, valamint
Dr. Schöber Ottó. A Városi Egészségügyi Intézmény fog a körzet
működtetéséről gondoskodni. 2016. október 1. napjától helyettesítő
orvos fogja ellátni a háziorvosi tevékenységet átmeneti időszakban,
ez idő alatt kell háziorvost találnia önkormányzatunknak.

„Helyi foglalkoztatási együttműködések” c. pályázat

A Képviselő-testület 114/2016.(II.25.) Gye. Kt. számú határo-
zatában döntött arról, hogy a TOP-5.1.2-15 „Helyi foglalkoztatási
együttműködések” c. kiírásra a Gyomaendrődi járási foglalkozta-
tási paktum megvalósítása érdekében az Önkormányzat nyújtja be
pályázatát. Projekt ötlet volt egy foglalkoztatási paktum létrehozá-
sa, képzések lefolytatása és munkaerő piaci támogatások biztosítása
a járás vállalkozásainak részére. A megvalósításra 36 hónap áll ren-
delkezésre. 40 - 400 millió Ft támogatás igényelhető, saját erő nem
szükséges. A Békés megyei keret 1 400 millió Ft. A pályázat, a fel-
hívás 4.1 pontja alapján, kizárólag konzorciumi formában nyújtha-
tó be. A konzorciumba kötelező bevonni az állami foglalkoztatási
szervként eljáró megyei kormányhivatalt és a projektjavaslat vonat-
kozásában releváns járásszékhely helyi önkormányzatát. Mindezek
alapján a konzorcium 3 tagja:

- Gyomaendrőd Város Önkormányzata,
- Békés Megyei Kormányhivatal,
- KBC Békés Megyei Települések Fejlesztéséért Nonprofit Kft.

A pályázat benyújtója és konzorcium vezetője a Békés Megyei
Kormányhivatal lesz.

Sportparkok létesítése

Az elmúlt években egyre nagyobb teret nyer a szabadidős sport-
ban a szabadterén felállított testedző eszközök, parkok – „sport-
parkok” – használata. Az egészség megőrzésének ösztönzése, a
szabadidős testmozgás terjesztés, valamint az ingyenes hozzáférés
biztosítása érdekében a Kormány az 1314/2016 (VI. 30.) Korm.
határozatában döntött a Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark
Program kiírásáról, amelynek alapvető célja, hogy olyan közösségi
terek kerüljenek az ország minél több településén kialakításra, ahol
valamennyi korosztály, a fiatalabbaktól az idősebbekig aktívan töl-
tetheti el a szabadidejét igényes szabadterei létesítményekben. A támo-
gatási kérelmek benyújtására települési önkormányzatok jogosul-
tak. Kérelmek benyújtásának határideje: 2016. augusztus 15., 16.00
óra A program keretében a kérelmező által biztosított ingatlanon
az Nemzeti Fejlesztési Minisztérium háttérintézménye, a Nemzeti
Sportközpont a kültéri sportpark(ok) létrehozása érdekében fej-
lesztést végez, amely során az előállított sportpark(ok) ellenérték
nélkül az önkormányzat tulajdonába kerül(nek).

A Programon belül négyféle sportpark kategória kerül megva-
lósításra, melyeket további eszközökkel lehet bővíteni a helyi sa-
játosságok, illetve a rendelkezésre álló források, valamint a kérelme-
ző által biztosított önerő mértékének függvényében. A sportparkok
létesítésére az alábbi helyszíneket javasoljuk, ahol biztosítható a
sportszerek elhelyezéséhez szükséges terület: Erzsébet liget, Vásár-
téri lakótelep, Október 6. lakótelep, Csókási Béla tér.

Toldi Balázs
polgármester

A köztisztviselők napja

A köztisztviselők és kormánytisztviselők napját (korábbi nevén
a köztisztviselők napját) minden év július 1-én tartják Magyarorszá-
gon. 1992-ben ezen a napon lépett életbe a köztisztviselők jogállá-
sáról szóló törvény, ennek emlékére négy évvel később, 1996-ban
a Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete kez-
deményezte, hogy Magyarország területén július 1-jén ünnepnapot
tartsanak. Az ünnepet 1997-ben tartották meg első alkalommal, ek-
kor még a köztisztviselők napja néven. Majd 2001-ben munkaszü-
neti nappá is nyilvánították. 2011. június 20-án az Országgyűlés úgy
határozott, hogy július 1-je a kormánytisztviselők napja is legyen,
így ekkortól kezdve az ünnep neve a köztisztviselők és kormány-
tisztviselők napja lett, ami munkaszüneti napnak számít a kormány-
tisztviselők, az ügykezelők és a fizikai alkalmazottak számára.

A Békés Megyei Önkormányzat kollektívája sem dolgozott jú-
lius 1-én, hanem egy kellemes napot töltöttek együtt a Sióréti
Lovascentrumban. A játékkal, vetélkedőkkel, beszélgetéssel töltött
nap kiváló csapatépítésnek bizonyul minden évben.

LYUKASÓRA

LYUKASÓRA címmel tartottak irodalmi kávéházat a Békéscsa-
bai Jókai Színház szervezésében a Sík Ferenc Kamaraszínházban. A
József Attila- és Prima Primissima-díjas Lackfi János költő vezetése-
vel, Kiss Judit Ágnes József Attila-díjas költő és Györgyi Anna Jászai
Mari-díjas színművész kalauzolták egymást és a nézőket a költészet
izgalmas világába. Ezen az esten az összeszokott csapat kiegészült a
Jókai színház két vezető színművészevel, Kovács Edittel és Tomanek
Gáborral.

Ezen az estén a Békés Megyei Önkormányzat vállalta a házigaz-
da szerepét, Várfi András alelnök Békés megye pálinkájával, az Ár-
pád Pálinka lepotica szilva pálinkájával, szilvalekváros papuccsal és
házi szörppel várta a vendégeket. Majd kezdetét vette az irodalmi
utazás: a költemények és a költők megidézése során anekdoták, iro-
dalomtörténeti kincsek bukkantak elő szellemes gondolatcseréket,
elmélkedéseket inspirálva. Ettől érezhette magát a teltházas közön-
ség egy bensőséges irodalmi kávéházban. Várfi András köszöntője
után egy Simonyi versrészletet mondott el fejtörőként, melyet a kö-
zönség sorából dr. Wábel János ismert fel: jutalma egy üveg megye
pálinkája lett. Az est folyamán számtalan versrészlet elhangzott,
amire a békéscsabai közönség példásan megfelelt.

Sztahovics Zsuzsa
Fotó: Ignác Bence

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Mazsorett tábor

A Színfolt Mazsorett Csoport július 3. hetében tartotta nyári táborát. Az intenzív edzések, próbák célja, hogy felkészüljenek a mazsorett táncosok a következő verseny évadra, valamint az augusztusi és szeptemberi fellépésekre, hiszen több helyi és vidéki kulturális rendezvény műsorát színesítik majd a mazsorettiek. Az együttlétek alkalmat adtak a felzárkóztatásra, új koreográfiák készítésére, eszköztechnikai – és gimnasztikai gyakorlatok elmélyült gyakorlására, és természetesen a közös ebédek alkalmával beszélgetésekre is sor került. A tábor zárásaként a Színfolt a Kállai Ferenc Művelődési Központhoz tartozó Vízi színpadon mutatta be műsorát, és Kardoson, a Civil napokon, ahol a Szarvasi Hagyományörző Fúvószenekar kísérte a Margaréta csoportot. Köszönöm Gergely Orsolya és Piroska Attila felkészítő munkáját!

Várjuk az új mazsorett táncosok jelentkezését augusztus és szeptember hónapban a következő telefonszámon: 06-30- 374-7152.

Hunya Jolán
Színfolt Mazsorett vezetője
Kép a 19. oldalon!

Lengyel tanulók a Bethlenben

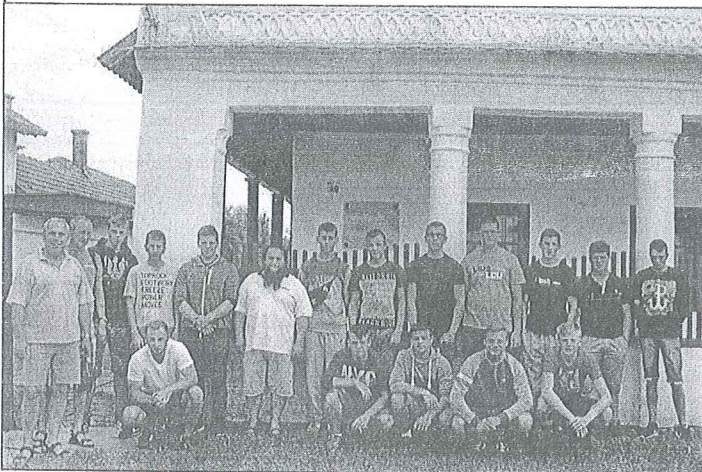
A gyomaendrődi Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium tangazdaságába és Püski Sándor családi vállalkozónál töltik három hetes szakmai gyakorlatukat a lengyel Lesna Podlaska Szakképző Iskola 14 tanulója és 2 kísérő tanára.

Lengyel partnereinknek érdekes és tartalmas szakmai és városismertető programokat szervezünk, amelyek során megismerik Gyomaendrőd és vonzáskörzetébe tartozó települések nevezetességeit, vidékünk hagyományait és gazdag gasztronómiáját.

Tímár János és családja magyar hungarikumokkal és gyomai ételkülönlegességekkel ismerteti meg a lengyeleket.

A diákok köszönik Dr. Szonda Istvánnak, az Endrődi Tájház igazgatójának a település történelmének és életvitel szokásainak bemutatását, a mezőgazdasági termelők hagyományainak ápolását és érdekes előadását a vidék hagyományairól.

Davidovics László

Előfizetőink figyelmébe!

Aki nem rendezte a 2016-os évi díjhátralékát, kérjük a mellékelt csekken az összeget minél hamarabb befizetni! Ellenkező esetben nem áll módunkban az újságot tovább küldeni!

Október 2-án lesz a népszavazás a kényszerbetelepítésről

Orbán Viktor miniszterelnök február 24-én jelentette be, hogy a kormány országos népszavazást kezdeményez a kötelező betelepítési kvótáról. Áder János államfő 2016. október 2-ára írta ki a kormány által kezdeményezett kényszerbetelepítésről szóló népszavazást. A kérdés így szól: „Akarja-e, hogy az EU az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”

Október 2-án a magyar polgárok az Európai Unióban először véleményt mondhatnak a brüsszeli bevándorlás politikáról. A magyaroknak kizárólagos joguk, hogy eldöntsék, kikkel akarnak együtt élni, ez szuverenitási kérdés is, Brüsszel és a brüsszeli intézmények nem dönthetnek helyettünk erről.

Az alaptörvény értelmében Magyarország az EU tagja, de a hatásköröket csak a szükséges mértékig adja át az uniónak, márpedig a migráció a biztonság és a szabadság kérdéskörébe tartozik, amely megosztott hatáskör. Egy ország lakosságáról szóló döntés a tagállam hatáskörébe tartozik.

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok automatikusan felkerülnek a központi névjegyzékbe, nem kell regisztrálniuk.

Aki a szavazás napján Magyarországon, de a magyarországi lakóhelyétől eltérő helyen kíván szavazni, átjelentkezési kérelmet nyújthat be legkésőbb a szavazást megelőző péntek 16 óráig. A helyi választási iroda vezetője (vagyis a jegyző) felveszi a választópolgárt az érintett település kijelölt szavazókörének névjegyzékébe.

Azok, akiknek van Magyarországon bejelentett lakcímük, de a referendum idején külföldön tartózkodnak a külképviseleteken is szavazhatnak. Ehhez a voksolást megelőző nyolcadik napig, azaz szeptember 24-én 16 óráig kell regisztrálniuk.

A szavazással kapcsolatos további információk a <http://www.nepszavazas2016.kormany.hu> oldalon található.

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

NÉPSZAVAZÁS 2016
a kényszerbetelepítés ellen

Október 2.

CIVIL SAROK - „Eltűnt az igazság tisztelete és a szeretet!” Interjú Cs. Szabó Istvánnal

Cs. Szabó István gyomai születésű öntöző-s-meliorációs üzemmérnök, etnográfus, nyugalmazott múzeumvezető. Több száz cikke, tanulmánya, dolgozata jelent meg tanulmánykötetekben, folyóiratokban, napilapokban a néprajz, valamint a földművelés, állattartás, helytörténeti, történeti-néprajz tárgyában. Két önálló kötete is kiadásra került. Újságunk állandó munkatársa, a „Gyoma néprajza” című rovatunk szerkesztője. Publikációiban arra törekszik, hogy Gyoma, illetve környéke történelmi múltját feltárja, megismertesse. Munkássága alappillére mindannak, amit Gyoma történelméről, néprajzáról, és a református egyház történetéről ismerünk.

Hogy indult az élete, milyen út vezetett a felnőtté váláshoz?

1938. november 29-én születtem Gyomán, az Arany János utca 5. szám alatti apai családi házban. Első és fiúgyermekként nagy öröme voltam szüleimnek, s a széles rokonságnak. Édesapám, id. Cs. Szabó Albert tősgyökeres gyomai református vallású gazdacsaládba született. Korán árvaságra jutott, árva gyermekként nevelte nagyanyja és nagynénje. Apai örökségének kezelője, s egyben gyámtya Gyoma község nevezetes, több ciklusban volt al- és főbírája, Szabó József volt. Születésemkor mint újonnan végzett állatorvos magánpraxist tartott Gyomán. Édesanyám, Braun Magdolna a Hősök Emléke útja 57. szám alól (a mai egészségügyi központ) jött ide fiatalasszonynak G. Nagy László házából. Édesanyám két esztendősen korábban bátyjával együtt félárvaságra került, elvesztette édesanyját, nagyanyját. A gyerekeket nagyanyám húga, G. Nagyné Ailer Zsuzsanna és férje magukhoz vették. Örömmel tették, hiszen az ő házasságuk gyermekáldás nélkül maradt.

Mi, gyerekek nagyszüleinknek tudtuk, éltük ezt a leírhatatlan szeretetet adó és sugárzó emberpárt, „Nagyatát, s Nanát”. G. Nagy László nagytata, s felesége, Nana meghatározta egész életre szóló lelkivilágomat, emberséget adó példát szolgáltatott: az Istenben való hitet, az isteni Gondviselés hatalmát, jó vagy balsors elfogadását, „...mert tudjuk pedig, hogy akik az Istenet szeretik, azoknak mindenképpen javokra vannak”.

Édesapám időközben a kötelező katonai szolgálatot is teljesítette. A katonaság aztán végigkísérte gyermek éveinket (hatan voltunk testvérek; jómagam, Marika, Laci, Erzsike - az első négy), szinte alig láttuk édesapánkat, mert hol a fronton, hol hadifogságban volt. A G. Nagy ház volt a törzsszállás, az összes háborús emlékekkel együtt.

Én az elemi iskolát Gyomán kezdtem, előbb a református elemi népiskolában, amiből aztán állami lett, az ötödik osztály második félévét és a hatodik osztályt Köröstarcsán, a hetedik-nyolcadikat szintén Gyomán végeztem. Ennek utána jött a szarmazási szelektálás, mikor is Békés megye iskoláiban nem tanulhattam tovább.

Hogy alakult a sorsa ebben a helyzet-

ben?

Kalandos úton kerültem Vácra, a Mezőgazdasági Technikumba, s ott képesítőttem 1957-ben. Innen egy év Balassagyarmat Törzskönyvezési Szakiskola.

Tulajdonképpen ezekben az években került el Gyomáról?

Lényegében 1953-ban, tizennégy esztendősen koromban kiszakadtam Gyomáról, amiből a Mindenható Gondviselés igen sok jót hozott ki. Vácott az első éjszakák, esték bizony pityergéssel teltek a kollégiumi pokróc alatt. Utólag derült ki, hogy ezzel nem voltam egyedül.

Mikor kezdett el dolgozni?

1958-ban álltam munkába Békéscsabán, de először csak két hónapig dolgoztam, mert aztán 1958 és 1960 között két esztendősen katonai szolgálatom volt Ercsiben, a nehézpontos hidászszázalójnál, több gyomai sorstársammal együtt.

Ezek után milyen tevékenységet végzett?

A katonaságot nem számítva 1958. augusztus 15-től 1985 augusztus 15-ig a Békés megyei Törzskönyvezési Felügyelősnél voltam előbb szarvasmarha tenyésztési körzeti felügyelő, majd sertésenyésztési törzskönyvezető, s végül tejvizsgáló laborvezető. Kisebb-nagyobb átszervezésekkel ennek a hivatalnak több névváriása volt, legutóbb Békés megyei Állattenyésztési Felügyelősnél. Közben levelező tagozaton, 1977-ben kaptam Szarvason főiskolai oklevelet „üzemmérnök” címmel.

1985. augusztus 16-án kezdtem el munkámat a békéscsabai Gabonamúzeum vezetőjeként. Ekkor még a Gabonai par volt ennek a múzeumnak a fenntartója. Itt töltöttem el boldog, sikeres munkával nyolc esztendőt. Eközben egyéni levelező tagozaton, 1992-ben kaptam okleveles etnográfus diplomát Debrecenben, a Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Néprajz Tanszékén. Amikor jött a rendszerváltás, nem volt pénz a múzeum fenntartására. 1994. január 1-én, 55 esztendősen nyugdíjba küldtek, nem kellett a munkám a társadalomnak. Szó szerint belebetegedtem, hogy ott kellett hagyni.

Nyugdíjas éveit mivel tölti el?

Lassan-lassan magamhoz térve, s elfogadva a tételt, hogy legjobb terápia a „munka-terápia”, munkával. Néhai Császár Feri barátom invitálására elkezdtem írogatni a „Városunk”-ba, ez máj napig igen kedves elfoglaltságom. Aztán akkor még eleinte pozícióban lévő muzeológus barátaim segítségével különböző kiadóknál sikerült kisebb-nagyobb írásaimat megjelentetni. 2009-ben kiköltözünk Újkígyórsra, ahol egy szép nagy kert ad mindennapos elfoglaltságot. Azonkívül jegyzetelgetek, gondolataimat, régmúlt idők történéseit, s olvasok- és olvasok...

Meséljen pár szót a családjáról, gyermekeiről, unokáiról!

1962-ben megnősültem, 1963-ban született Judit Eszter lányom. 1974-ben másodsorú nőültem, Feleségem, Pataki Ilona gyógyszerészeti asszisztens öt éves Miklós fiát, én 11 éves Jutka lányomat „vittem” a

házasságba. Ezután született Csilla lányunk 1975-ben és Zsuzsi lányunk 1985-ben. Igen kedves, áldott jó természetű feleségemmel immár több, mint negyven esztendeje élünk boldog házasságban, és – kisebb-nagyobb testi kínokkal küszködve ugyan – örvendezhetünk a gondviselő Isten áldásával szép nagy családuknak, hat unokánknak.

Írásaiban visszatükröződik a szülőföld szeretete, a gyomai történelem, kultúra szakértője. Mikortól és milyen benyomás hatására kezdett el a témával foglalkozni?

Már gyermekkoromban is áhítattal hallgattam az öregek beszélgetéseit a régmúlt időkről, megtörtént eseményekről, a paraszti élet nehéz, de mindig szépre kikeveredett múltjáról, a református keresztény vallás, a helyi egyház legendás lelkészeiről, s így tovább.

Ahogy teltek-múltak az évek, egyre jobban megfogalmazódott bennem, hogy ezeket az ismereteket le kell írni, fel kell jegyezni. Hála Istennek, olvasni szerető emberek vettek körül. G. Nagy László nagytatának tekintélyes könyvtára volt. Ebben természetesen domináltak a mezőgazdasági szakkönyvek, de megvásárolták még a háború előtt a Tolnai Világlexikon sorozatot, a Műveltség Útja sorozatot, Mikszáth jubileumi sorozatot, Gárdonyi Géza, Aboinyi Lajos, Rákosi Viktor stb. könyveit. Sok kötetet kaptam kölcsön nagytata barátaitól, így Thury Sándor bácsitól, Nádudvary János bátyámtól, s hosszan sorolhatnám. Egyre jobban érdekelték a történelmi, néprajzi tárgyú művek. Papp Zsiga bácsitól pedig a művészeti tárgyú könyvek kerültek elébem. S közöttük éltem, hivatalnokok parasztpolgárok, s különböző állapotú mezőgazdaságból élő parasztemberek között, akik közül számos atyafiságos rokonom is volt. Játszópajtásaim is ez utóbbiakból kerültek ki. Nem vonzódtam - bár paraszti gyökerű - „úrhatnám” viselkedésű házakhoz. Nem értettem, hogy miért szégyellik, tagadják a paraszti gyökereiket, s ezt máj napig nem értem. Szerettem ezt a közeget,

Katolikus oldal

„Fölvétetett magas Mennysországba...” Nagyboldogasszony ünnepére

Augusztus hónap legszebb ünnepe a Boldogságos Szűz Mária mennybevitelének szép ünnepe, -népies nevén Nagyboldogasszony. A nyugati (római és görög katolikus) és a keleti (ortodox, pravoszláv) keresztények egyaránt ezen a napon emlékeznek meg arról a szent hittitokról, hogy miután a Szent Szűz befejezte földi életét és jámborul, a szent apostoloktól körülvéve elszenderült az Ūrban, teste, mely az Isten Fiának kilenc hónapig élő tabernáculuma, szentségháza volt, nem maradt az enyészet rabja, hanem a mindenható Isten testestől-lelkestől fölvette Őt a mennyei dicsőségbe.

Kedzdetektől így vallotta ezt a kereszténység, de dogmaként, hittitokként csak 1950 novemberében mondta ki Isten Szolgája XII. Pius pápa őszentsége: „A Boldogságos Szűz Mária testestől-lelkestől fölvétetett a Mennybe.” Ünnepe augusztus 15-e, de már augusztus 14-én este megüljük az ünnep vigíliáját, előestéjét. A II. Vatikáni Zsinatig (1962-65) az ünnep előtti nap böjt volt a Katolikus Egyházban, -sőt a keleti ortodox keresztényeknél máig két hétig tartó böjt, „Nagyboldogasszony böjtje” előzi meg az ünnepet. Sok vidéken a katolikus keresztények is böjtölnek augusztus 14-én.

Mária mennybevitelének történetét nem olvassuk az Evangéliumban, de az első századok keresztény írásai, így elsősorban Jeruzsálemi Szt. Jakabnál, Antiochiai Szt. Ignácnál és Areopagita Szent Dénesnél, akik az apostolok közvetlen tanítványai voltak, már olvasunk Szűz Mária életének végéről. Az apostolok veszik körül Szűz Mária halálos ágyát, és imádságuk közben száll el testéből lelke Isteni Fia kezei közé. Az apostolok tisztességgel eltemetik Szűz Mária testét a Jozafát völgyében, - de Tamás apostol nincs jelen Mária elszenderülésénél és temetésénél. Harmadik nap megérkezve kéri a sír felnyitását, hogy utoljára láthassa a Szent Szűz arcát. Apostoltársai készséggel tesznek eleget kérésének, -de a sziklasírban Szűz Mária holttestének helyén csak illatos virágokat találnak. Így értik meg, hogy az a test, amely magában hordozta a Megtestesült Igét, nem válhatott enyészetté, hanem az Isten testét és lelkét fölvette a Mennyei dicsőségbe.

Ezt ünnepelik meg a földkerekség keresztényei augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén.

A szülőfalumban, Pécskán van egy ősi szokás, amit a pécskaiak valószínűleg 1753-as betelepülésükkor hoztak magukkal őshazájukból, Heves és Nógrád megyékből.

Augusztus 14-én délután a temető közepén levő kisebbik templomban elkészítik Szűz Mária sírját. Az oltár előtt egy díszes ravatalt készítenek, rengeteg virággal díszítve. Ezen a ravatalon egy drága selyemmel bélelt hófehér koporsóban elhelyezik Szűz Mária halotti szobrát. Augusztus 14-én este aztán nagy tömeg zarándokol a temetőbe, és egész este énekelve, imádkozva virrasztanak Szűz Mária jelképes sírja mellett. Ez éjfélig tart. Éjfélkor a falu plébánosa szentmisét tart az összes elhunytakért, majd a mise végén, (ez éjjel 1 óra körül van), gyertyás körmenet indul a temetőt körüljárva, a mennybeviteli szép Mária-éneket énekelve. Ezalatt a templomszolga kiveszi Mária halotti szobrát a sírból, és csak virágokat tesz a helyére. Ezt a virágokkal teli koporsót találja a körmenetről visszatérő hívősereg. Így elevenítik meg évről-évre Szűz Mária mennybevitelének történetét, ünnepét. Másnap, augusztus 15-én pedig természetesen

AUGUSZTUSI MISEREND

ENDRŐD

Vasár- és ünnepnapokon 9 órakor nagymise
Szombat este 19 órakor vecsernye és előesti mise
Hétköznapokon (csütörtök kivételével) reggel fél 8 órakor szentmise
A hónap első és harmadik hétfőjén este 19 órakor Szentségimádás.

GYOMA

Vasár- és ünnepnapokon este 18 órakor nagymise
Szerdánként este 18 órakor szentmise
A hónap negyedik hétfőjén este 18 órakor Szentségimádás.

HUNYA

Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11 órakor nagymise
Kedden és pénteken este 18 órakor szentmise
A hónap második hétfőjén este 18 órakor Szentségimádás.

Csak egy Miatyánkot!

Csak egy Miatyánkot mondjunk el naponta,
Mikor a lelkünket bú és bánat nyomja.
Hitünk szárnyán szálljon fohászuk az égbe,
Az Örök Szent Isten trónja elébe!

Csak egy Miatyánkot mondjunk el naponta,
Amikor testünket betegség kínozza.
Epedve sóhajtsa láztól égő ajkunk:
„Ó hatalmas Isten, könyörülj mirajtunk!”

Csak egy Miatyánkot mondanánk naponta,
S akkor a betegség, bánat mind jóra fordulna!
Akkor lelkünk mélyéből fakadna a hála,
Óhózzá, ki Mennynek s földnek a Királya.

Örömünk s bánatunk mind Istentől vagyton,
Ő tudja, mit miért, s Ő tart minket számon.
És ha életünknek végőrája jőve,
Bátorítást ne várjunk csak Tőle.

Nyíljon akkor ajkunk még egyszer imára,
S csak egy Miatyánkot mondjunk utoljára! Amen.

vasárnapi miserendnek megfelelő szentmisék vannak.

A virágcsoda emlékére pedig sok helyen szokás a gyógyfű és virágszentelés. A hagyomány szerint hét vagy kilenc féle gyógynövényből, virágból kötnek csokrot a hívek, ezt mindenki magával viszi augusztus 15-én a nagymisére, ahol a pap megszenteli ezeket a csokrokat, amit a hívek hazavisznek otthonukba, és a szentelt búzához, úrnapi virághoz hasonlóan, mint szentelményt, egész éven át megőrzik házaikban.

Ezek az ősi szép szokások is figyelmeztessenek legnagyobb Mária-ünnepünk méltó megünneplésére, -és ami mindennél fontosabb: Szűz Mária erényeit, az Istenre-figyelő imádságos lelkületet, a szeretetet, az alázatot megtanulva tőle igyekezzünk Istennek tetsző életet élve méltókká válni arra, hogy földi életünk végeztével méltók lehessünk arra, hogy a mindenható Isten bennünket is magához emeljen a mennyei dicsőségbe! Amen.

Czank Gábor
plébános

HITTANTÁBOR A REFORMÁTUS GYÜLEKEZETBEN

Már-már hagyományosnak mondható a hittantábor gyülekezésünkben. Idén 20 gyermek vett részt ezen az alkalmon, melynek témája az okos építkezés volt. Isten fantasztikus időjárással és nagyszerű alkalmakkal ajándékozott meg bennünket. Mind a szabadtéri programok, mind a foglalkozások áldottak voltak.

A táborban azzal foglalkoztunk legfőképp, hogy hogyan is lehet egy értelmes, hasznos és igazán boldog életet építeni. S ami még ennél is fontosabb, egy olyan életet építeni, amely soha el nem múlik, aminek nincs vége a halállal sem.

Természetesen életünk alapja Jézus Krisztus, s az általa megszerzett váltság kell, hogy legyen. Ha Őreá építünk, akkor lesz igazán tartós és értékes minden az életünkben. Nagy öröm volt látni, hogy a gyermekszívek, hogyan nyiladoztak Isten Igéje előtt. Hogyan izgultuk végig a gyermekekkel Zákeus történetét, aki gazdag volt, sikeres, nagy hatalmú, de mégis valami nagyon hiányzott az életéből. Maga Jézus Krisztus, s az a szeretet, amit csak Ő tud adni.

Majd megtanultuk a bölcs és a bolond építőmesterek példájából, hogy csak jó, szilárd, soha meg nem rendülő alapra szabad építkezni. S természetesen ez az alap nem más, mint Jézus, s az Ő beszéde, azaz a Biblia. Nagyon bízunk benne, hogy több kisgyermek szívében is vágy ébredt a Szentírás tanulmányozása iránt.

Volt szó a táborban az imádság különleges és nagyszerű lehetőségéről. Amikor összetesszük kezünket, s imádságra csendesedünk el, tulajdonképpen a mennyei trónterembe lépünk be. Oda Isten közvetlen közelébe, az Ő színe elé. Önmagában már ez nagy dolog és hála indító kell, hogy legyen, de nem csak erről van szó, hanem meg is szólíthatjuk Istent, s Ő minden kérésünket hallja, s ami Szerinte jó, és számunkra is hasznos, azt teljesíti is. Milyen nagyszerű, hogy nem egy néma bálványt imádkozhatunk, hanem a világ teremtő és fenntartó Urát.

Majd azt is megtanultuk, hogy Istennél semmi sem lehetetlen. Ő tud csodákat tenni ma is, és ha nyitott szemmel, s Istenre figyelő szívvel járunk, ebben a világban, akkor számtalan kisebb-nagyobb csodát fedezhetünk fel.

S végezetül tanultunk arról is, hogy milyen nagyszerű lehetőség nekünk embereknek, hogy másokat is elvezethetünk Jézushoz. Mások élete is megváltozhat, és élhetnek igazán tartalmas, gazdag és örvendező életet. Bárcsak a gyermekek tovább adnák az örömhírt, és hívogatnának ők is másokat Jézushoz. Ugyanis az egyetlen okos, és értelmes életépítkezés, csak Jézusban valósulhat meg.

Délutánonként kirándulások, kenuzás, vetélkedő, kemencés sültetés is színesítette a táborunkat.

Papp Tibor lelkész

Táborzáró

Hús forráshoz ...

Tikkasztó hőség, szomjazó föld és szomjazó emberek. Szikrázó napsütés, ami már nemcsak melegít, de éget is. Forrongó aszfalt és sivataggá változott poros út. Érett gabonamező és elsárgult füves rét, ilyen a nyár. A nagy sárga szirmú, nagytányérú napraforgók az ég felé fordulva emelik fel tekintetüket mindig abba az irányba fordulva, ahonnan várhatják az éltető napfényt, a meleget. Ők valamit tudnak, amit mi nehezen akarunk megérteni. Tudják, honnan várhatják a jót, az égi áldást.

A vízparton strandolók vidáman locsolják magukat az üdítő, frissítő vízzel, a gyermekek önfeledten nevetnek, szünidő van.

Kedves emlék, amikor egy-egy nyári estén a tóparton hallgattam a tücskök ciripelését, és figyelhettem a szentjánosbogarak világitó röpködését. Ott ülhettem unokatestvéreimmel a vízparton, csöndben, szinte alig szólva gyönyörködtünk Isten szép alkotásában. Lenyűgözött a szép látvány. Így gyönyörködtünk a lemenő nap sugaraiban, ahogyan alábukott a túlparton már egy másik világba.

Lüktető élet ez, mert minden most él, most virul, és most hozza termését. Felfokozott tempó, ami sokak számára talán túl gyors is és rohanó. Munkával teli hétköznapok, amelyek sokszor vidámak és jókedvre derítenek, sokszor pedig úgy tűnik, a nyolc óra nehezebben múlik el, mint máskor. Amikor fárasztóbb a munka, és nagyobb a teher, amit vinnünk kell. Ez is a nyár.

Pillanatképek, melyekben előbukkannak szeretteink, gyermekeink, akik számunkra kedvesek. Láthatjuk arcukat magunk előtt, nézésüket, mosolyukat, egy-egy kedves gesztusukat. Pillanatképek, amelyekből elő-előbukkan az Isten, mint a nagy alkotó. Pillanatképek, amelyek mutatják, hogy az ember mennyire vágyódik Isten közelségére, Isten szeretetének megtapasztalására. „Ahogyan a szarvas kívánczik a folyóvízhez, úgy kívánczik a lelkem hozzád, Istenem.” 42. Zsoltár 2-3.

Nem így van-e velünk is, hogy vágyunk az Isten közelébe, vágyunk az isteni titkok és misztériumok megismerésére, vágyunk a felüdülésre, az Isten szavára? Sokan sokféleképpen keresik őt, de sokszor homály fedi szemüket, és észre sem veszik Isten jeleit. Nem látják meg a körülöttük lévő mai csodákat, a teremtett világot, s benne önmagukat mint Isten teremtményeit. Zúrzavaros hétköznapjaink közepette, forró nyári napokon jusson eszünkbe ez az ige, hogy felüldítsen, feltöltsön és hálával töltsön el, mint egy nyári zápor után az égen tündöklő szivárvány képe, hogy rá tudjunk csodálkozni Isten szép ajándékaira. Legyen az akár egy szép táj vagy legyen szeretteink látványa. A nyár, Isten ajándéka, mely felüdíti lelkünket.

*Fülöp Mónika
lelkész*

III memoriam

Szülföld: Bölcös, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Portrék Endrődről I.

Kedves Olvasók!

Az 1929-ben megjelent „Békés Megyei Fejek” című könyvben több endrődi és gyomai személyiség portréját találhatjuk meg. Ezekből a rövid életrajzokból képet kaphatunk az akkoriban élt jelesebb személyiségek életéről, tetteiről. A jelenlegi és a következő számokban ezekről az emberekről emlékezünk meg.

Csernus Mihály apátplébános

1888-ban született Csanád-apácán. Iskolai tanulmányait Nagyváradon végezte, 1911-ben szentelték pappá Kolozsváron. Mint káplán Endrődön, Szilágysomlyón, Orosházán, Gyulán és Debrecenben működött.

1916-ban megalapította dr. Bernolák Nándor miniszterrel a Zita hadiárva-házat, 1920-tól 1922-ig nemzetgyűlési képviselő volt. 1924-ig endrődi plébános, 1924-ben pedig apátplébánossá nevezték ki. A háború alatt katonai kórházakban teljesített szolgálatot. A kommun alatt letartóztatták és a bevonuló románok szabadították ki fogságából. Kitűnő egyházi zenész és zeneszerző. Számos fővárosi és debreceni napilap munkatársa. Nagy érdemei vannak a római katolikus iskolák fejlesztése körül és ma már 27 tanító működik a vezetése alatt álló iskolákban. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, az iskolán kívüli népoktatási bizottság elnöke, a Vöröskereszt helyi alakulatának elnöke, a katolikus legényegylet díszelnöke, a magyarországi katolikus férfiak szövettségének választmányi tagja, a testnevelési bizottság tagja, az endrőd-gyomai takarékpénztár elnöke.

Dr. Hoczmann István ügyvéd

1879-ben született Nagymihályon. Középiskoláit Ungváron és Máramaroszigeten, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Pályáját mint aljárásbíró kezdte Csacszán,

azután törvényszéki bíró lett Rózsahegyen és Kolozsváron. 1919 óta pedig ügyvédi gyakorlatot folytat. A báró Bánffy-féle hitbizomány utolsó magyar ügyvédje volt. 1925 óta pedig Endrődön működik, mint ügyvéd. 1916-ban hadbavonult, az orosz harctéren teljesített szolgálatot, egy ízben meg is sebesült és mint tartalékos hadnagy szerelt le. Az oláh megszállás alatt hazafias magatartása miatt letartóztatták és a nagyszombeni hadbíróóság elé állították, ahol megkínózták és hosszas szenvedés után sikerült csak kiszabadulnia. Tagja a község képviselőtestületének. A Kolozsváron megjelenő Büntetőügyi Közlöny munkatársa.

Dr. Izsák Adolf községi állatorvos

1887-ben született Berettyó-sohajon. Középiskolai tanulmányait Nagyváradon, az állatorvosi főiskolát Budapesten végezte. Állatorvosi pályáját 1912-ben kezdte meg. A világháború alatt az orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot. Kitüntetései: Arany érdemkereszt. Az oláh megszállás alatt letartóztatták.

Az izraelita hitközség elnöke.

Dr. Kovács Péter Pál községi orvos

1869-ben született Endrődön. Középiskoláit Szarvason, Nagyváradon, Szolnokon és Lőcsén végezte, azután a budapesti egyetemen orvosi diplomát szerzett és kellő klinikai gyakorlat után 1896-ban Endrődön telepedett le. Itt községi orvos, Társadalombiztosító orvos, a Stefánia egyesület vezető orvosa.

A forradalom alatt a kommunisták menekülésre kényszerítették, az oláhok pedig kirabolták. Huszon-

hat év óta tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, tagja a község képviselőtestületének, az Ivánfenéki Ármertesítő Társulat volt alelnöke, jelenleg választmányi tagja, a Vármegyei Orvosszövetség alelnöke, a testnevelési bizottság tagja, az endrőd-gyomai takarékpénztár volt elnöke, jelenleg vezérigazgatója, tiszteletbeli járási orvos.

BÁRKA-NAP 2016. AUGUSZTUS 19.

PROGRAM:

10.00-15.00 Népl ügyességi játékok, kézműves foglalkozások
11.00 A három kismatac című bábelőadás
12.00 Hajómodell bemutató és makett kiállítás
Détől frissen főtt Körösi halászlé és sült hal vásárolható.
A tájlevegő halátelek mellé élőzenés cigánymusika szól.
Belépő díj:
Teljes árú: 450 Ft
Kedvezményes: 360 Ft

Bárka látogatóközpont
Gyomai Endrőd, Templom-zug
Információ: 06-20-2380046

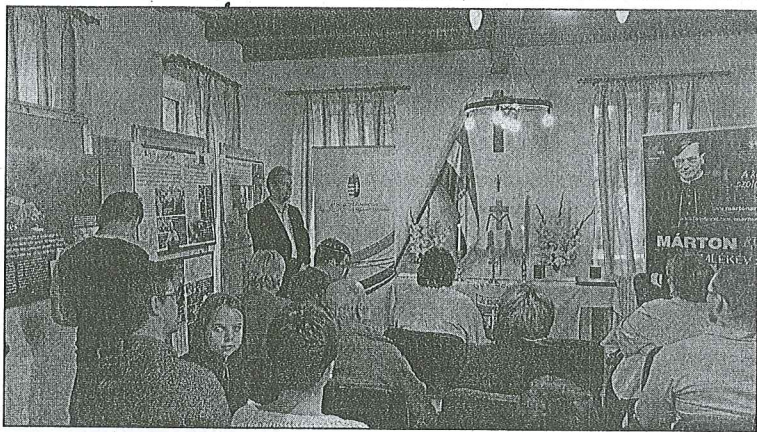
9.30-kor a Liget Fürdőből
ingyenes buszjárat indul a
Bárka látogatóközpontba

Márton Áron püspökre emlékeztek a kereszténydemokraták Gyomaendrődön

Márton Áron születésének 120. évfordulójára emlékeztek Gyomaendrődön a KDNP helyi szervezetének tagjai. A helyszín a patinás és rusztikusan felújított Jézus-Szíve Katolikus Templomhoz tartozó Don-Bosco Ifjúsági Házban volt július 17-én, vasárnap este. A kiállítást Magyarország Miniszterelnökségének Nemzetpolitikai Államtitkársága, a PRO-Patria Egyesület, valamint a KDNP Gyomaendrődi Alapszervezete rendezte. Ungvályi Péter gyönyörűen elmondott verse után a jelenlévőket ft. Czank Gábor gyomaendrődi plébános köszöntötte. Ezt követően Gaal Gergely, a Márton Áron Emlékév Programbizottságának elnöke nyitotta meg a kiállítást. Rendhagyó módon, közös énekkel emlékeztünk a nagy püspökre, melynek a címe: „Himnusz Márton Áron püspök Tiszteletére”. A köszönetek után pedig a jelenlévők megtekintették a kiállítást. A legvégén agapéra került sor a plébánián. A kiállítás július 31-ig látható, minden nap 9-órától 11-óráig, vagy előzetes bejelentkezés alapján bármikor megtekinthető. Jó hangulatban és imádságos lelkülettel emlékeztünk. Köszönjük, hogy Békés megyében elsőként rendezhettük meg a kiállítást.

Ungvályi János
Fotó: Ungvályi Zsuzsanna

„Eltűnt az igazság tisztelete és a szeretet!” Interjú Cs. Szabó Istvánnal

folytatás az 5. oldalról

ha úgy tetszik paraszti társadalmat, s máj napig felfoghatatlan számomra, hogy miért kellett mindezt elpusztítani, felszámolni, s helyibe a semmit megvalósítani.

Nyomon követi a szülőhely jelenlegi eseményeit?

Amennyire a helyi újságokból és az igen kevés szóbeli közlésből lehet, igen!

Mi a véleménye Gyoma és Endrőd együttéléséről, miként lehet összeegyeztetni a két különböző kultúrát?

Nagyon nehéz kérdés. Őszintén szólva évtizedek óta nem élek otthon, nem látom az „erővonalakat”. A régi kulturális különbségek - nevezetesen például a vallási - mára már teljesen eltűntek. Fél Endrőd Gyomára költözött át, az őslakos gyomaiak talán harmada ha Gyomán él. A néha megjelenő különválasztási óhajok, valamiféle elfojtott indulatok utólagos kitorései.

Hogy látja Gyomaendrőd jövőjét, milyen tanácsokkal tudná ellátni a „ma és a jövő emberét”?

Az a nagy baj, hogy nincsen „jövőképem”. Nem látom a kiutat ebből a jelenlegi, világméretű zűrzavarból. Minden tekintetben, s minden vonatkozásban a teljes

pusztulást ér-
zékelem. Erkölcsileg, lelkileg, közösségi magatartásban, családi életben a mélyponton vagyunk úgy általában. Hihetetlen s mérhetetlen nagy a ziláltság a hitbéli, vallási életben is. Különösen a református vallású földműves népet - magát az egyházat, működésében gazdaságilag is fenntartó népet tette lehetetlenné a fennálló hatalom. Márton Áron Erdélyország római katolikus, gyulafehérvári püspökét idézem: „Magyarországon is a bizalomhiány a legnagyobb baj, tehát az egész magyarság a hitében rokkant meg. Ebben pedig nem kis felelőssége van... többek között a hivatalnok szellemű lelkipásztorkodásnak. Eltűnt az igazság tisztelete és a szeretet, helyettük az önzés, az erőszak és a hazugság vette át az uralmat a társadalmak felett... a múlt kínzó teher, a jelen fájdalom, a jövő a teljes bizonytalanság...” - írta volt egy 1948. évi pásztorlevelében. Az elmúlt hat és fél évtizedben iszonyatos mennyiségű hazugságot halottunk embertársaimmal. Nagyon sokan mindent elhittek, voltak persze akik közben felismerték az aljasságot, de legyintettek és haladtak tovább. Jómagam is elsőre elhit-

tem sok mindent, de Istennek hála, ideje korán felismertem az ámtás nagy művészeinek szövirágos hazugságait. Mái napig iszonyatos hazugságok között élünk. Valahol, valakik mindig kitalálnak egy általuk boldogítóknak vélt eszmerendszert, amiről egyre gyorsabban kiderül, hogy ellentétes az emberi természettel, de közben milliók pusztulnak bele, lelkileg mennek tönkre, és süllyednek testi-lelki nyomorúságba. Tanácsaim? Jézus Krisztus és követői szavaival: „Ne féljétek!... mondjátok el egyre hangosabban, hogy ez így nem megy... Szeressétek az urat!... és megismeritek az igazságot és az igazság szabadá tesz titeket.” (János 8:32). Semmiféle talajmenti filozófia, eszmerendszer, emberi okoskodás eddig nem váltotta meg a világot és ezután sem fogja. A MEGVÁLTÓ megszületett, s itt van közöttünk az Úr Jézus Krisztus, keressétek, fogjátok meg a kezét, Őt szeressétek, s Őt várjátok. Ezen az úton van a JÖVŐ.

Köszönöm szépen a beszélgetést! Kívánok még sok boldog, tartalmas, Isten-től megáldott évet!

Hegedűs Bence

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Endrődnek leírása 1824. I. rész

Tisztelt Olvasó!

Az alábbiakban közreadjuk Agoston János egykori békésszentandrászi plébános írását, melyben Endrőd község 1824-es állapotáról számol be. A mű értékes, sok eddig nem ismert forrással szolgál Endrőd történetével kapcsolatban.

Endrőd fekszik a T. N. Békés Vármegyében, a' fehér, fekete, és sebes Körösnek együtt folyásánál; melly ezen helységnek határát kacskaringós csavargásaival szinte két egyenlő részre osztja úgy, hogy a' napnyogati tájról csak réven járás által történhetik a' helységhez való közelítés. Tartozik a' N. Váradi deák Szertartású Püspökséghez, tulajdon nevezetű Al-Esperestséghez, és a' Csabai Járás második osztályjához. Határos napkeletről Gyoma és M. Berény helységekkel 3 órányi távolságra; délre a' Nagy Kondorosi pusztával, és Szarvas Városával, mellytől 3 órányi messzeségre van; északról a' Csejti, (mellyet dél felől az Endrődi határtól Berettyó vize választ el) és Csudaballai pusztákkal 2 órányi távolságra, Nyúgotról Heves Vármegye Mező Túr nevű Városával, mellytől 2 órányi messzeségre esik. Gyulához 5, Váradhoz 13, Pesthez 18 mértföld.¹

Első eredete, és történései ezen helységnek a' hiteles tanúságoknak fogyatkozása miatt homályosak, bizonytalanok. Bizonyos azonban az, hogy a' Vármegyének legrégebbi, s' legnevezetesebb lakhelyei közül egy volt mindenkor; sőt már a' 16-ik századnak elején virágzó nemes Curialis² helység volt. Ugyan is Endrődnek leveles tárában olvashatni Bethlen Gábornak Erdélyi Fejedelemnek, s' Magyar Ország némely része Urának egy az Endrődieket dítserő 1625 eszt. Novemb. 22-ik napján Kolosváron költ oklevelét, mellyben Endrőd úgy említtetik, mint ezen idő tájban szépen virágzó, sőt ennek előtte is sokkal virágzott, maga magát birt, s' biró nemes curialis helység. - (Ezen kevés szavakból nem csak a' helység' régi virágzó állapotja nyilvánosodik ki, hanem az is, hogy a' közönséges nemesi praerogativán³ kívül, még némely különös kiváltságokkal is felruházva voltak a' b. e.⁴ Királyoktól a' hajdani Endrődiek. - A' mellyeket a' Haza, s' Király ügyében tett dicsőséges érdemekért kellett nyerniük.) -

Azomban a' 17-ik századnak folyamatja alatt, hihető az akkoriban uralkodott háborús viszontagságoknak, és Országos zűrzavaroknak ellenállhatatlan árjától Endrődnek népe is tulajdon

lyéről elsepertetvén, a' helység pusztasággá változott által, lakosai kiváltságoknak káros elenyészésével elszéyedtek; egynehány familiák Kereki nevezetű Megyei helységben (melly máinapon Körös-Tarcsa, és Mező-Berény közt fekvő pusztá) telepedtek meg. Ezen helység ettől fogva új nemes megszállóitól nemes Kerekinek nevezetett. Az 1718-dik esztendő' tavasza az a' határ idő pont, a' midőn nemes Kerekiből az ottan dühösködött árvíz miatt vagy 40 familia felkerekedvén, a' hajdani Endrődöt ismét megüllötte, s' a' még akkorában is a' Körös partján fen álló régi templomot az Isteni tisztelget' szolgálatjára fordította. - Nem sokára ezen Kanahán földjére a' felső részokról szinte tódult a' katolikus tótság, s' ezek amazokkal öszve elegyedvén, a' már régi időtől fogva egészen megmagyarosodott új Endrődieknek törzsökös atyáikká lettenek. (1818-ban Májusnak 17-ik napján üllötte meg a' helység fényes pompával lételének Százados Urnappét. A' számos Uri Vendégek között jelen volt Fő T. Győri Kánonok, s' a' magyar Cs. Kir. Hadaknak tábori Fő Papja Varjú Victorin Ur, mint Endrődi születésű.)

A' számos R. Kathólikusoknak itten lett megtelepedések természetesen vontat maga után a' rendes lelki pástornak szükségének létét is; ennek következtében a' jó népek szíves kérésére a' fen említett 1718-dik esztendőben a' Parochiának talpköve is megvettetet, s' ide az akkori N. Váradi Püspökség Administratora Gróf Csáky Imre Érsek, és Kardinális által törvényes Plébánus rendeltetett. - Minthogy pedig említett kiseded templom elégtelen volt azon célra, hogy a' számos hiveket kebelébe befogadhatná, 1798-ban a' máifennálló roppant templomnak talpköve letétett. Ennek gyönyörű tornyát ékesítik 5 harangok öszvesen 32 mázsát... s' az óra; a' templom Sz. Imre Herczeg' tiszteletére szenteltetett. -

Endrődöt birják nehaj b. e. Báró Harucker György János véréből származott Gróf Stockhammer Ferencnek örökösei. - Azomban valamint ez előtt mindenkor, úgy most is mindennemű regale és urbariale beneficiumoknak árendális⁵ hasznovételében maga vagyon a' helység.

Vagynak ezen helységben öszvesen 658 házak - 324 házzal, s' földel biró gazdák, 320 házzal bírók, és 14 szabad épületek. - Ékesítik ezen szép helységet a' körös körül fekvő tágas kies legelők rakva szép ménesekkel, derék ökör, tehén csordákkal, gulyával, birge,⁶

júh, sertés nyájakkal. (Az idei dicalis⁷ felszámlálás szerint találtatik: Szarvasmárha 2000 - ló 1600 - juh, birge 8000 - sertés 600 darab. Fizet a' Contributióba,⁸ s' domesticába⁹ 3754 Ft 5X. ezüstben.) A' gazdagon termő szántó földek, a' hármas Körösnek a' helység körül kacskaringós folyása, melly a' napkeleti részen egy szép fűzes szigetet formál, gazdag ponty, csuka, harcsa, keszeg halászat - a' díszes parochialis ház¹⁰, és szép helység háza - az említett roppant ékes templom, mellynek rézzel fedett magas, gyönyörű tornyáról az aranyozott kereszt messzire elsugárzik - végre a' jó rendel, s' erős materialékból¹¹ épült kő kéményű házaik a' lakosoknak; mellyek mind külső csinos elrendelésekre, mind belső tisztaságokra, de kiváltképpen gazdagokra nézve figyelmet érdemelnek. -

Tulajdon határa Endrődnek, a' hozzá törvényesen kapcsolt Simai, és Kis-Kondorosi pusztákkal egyetemben hosszában 4 1/2; szélességében pedig 2 Mértföldet meghalad. - Határának ezen kiterjedése foglal magában huszonöt ezer egynehány száz holdakat. (Holdját 1200 öllel számítván.)¹² Ezen mennyiségből Urbariális¹³ szántó földekben, és kaszaliókban (a' mellyek együt vagynak kiosztva), van 10964 1/2 hold; vagy 58 jugerumot¹⁴ vévén 1 sessiora¹⁵ 189 1/8 sessiók. - A' szabad földekben pedig 1131 holdak, vagy 19 4/8 sessiók találtatnak. A' középszerű jóságú bortermő, de gyümölcsösökkel ékeskedő szőlő kertek 517 holdakat foglalnak el. - A' Körös vize' Árka hosszában mintegy 14,000, szélességében a' hol legkeskenyebb mintegy 40 folyó bétsi öleket tévén, öt, hat száz holdakat nyél el. - A' többi holdak legelőül szolgálnak. - A' szántó földek három részre vagynak felosztva: őszi, tavaszi ugarokra t. i. és tanya földekre. - Az ugarok sessió számra való felosztás szerint, a' földbeli competenciának¹⁶ mintegy 2/7 részét foglalják magokban. Vagynak 2/8 sessiótól kezdve, 2 egész sessióval biró gazdák is.

Forrás: Agoston János: Endrődnek leírása, Tudományos gyűjtemény 8. évf. 11. sz. 49-56.o., 1824

1 1 a magyar mérföld = 8534 m
2 kuriális = nemesi
3 praerogativa = előjog
4 b. e. = boldog emléké

5 regale és urbariale beneficiumok
árendális hasznovétele = királyi és földesúri javadalmak bérleése
6 birge = birka

7 dicalis = portánkénti
8 contributio = hadiadó
9 domestica = háziadó
10 parochialis ház = parokja
11 materialé = anyag
12 1 négyszögöl = 3,6 négyzetméter, tehát egy magyar hold = 0,43 ha
13 urbariális = földesúri
14 1 jugerum = 2518 négyzetméter
15 sessió = jobbágytelek
16 competencia = alkalmasság, képesség

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Dr. Kató József „Kronikás Könyve”, mint korának tükre II. rész

1923-ból, amikor a háború előtti korona a mélypontra „értékelődött” a költő imigyen érzékeltette:

„Azt sem tudják már maholnap
Hányadán áll a világ
Nyakunkon nagy koloncként
Csüng az örök drágaság.

... De meghalni sem lehet,
Mert százezret kalkulál ki
Aki minket eltemet.”

Ez utóbbit napjainkra is észlelhetjük még ennél is magasabb áron. Bizony ez volt az az idő, amikor Mezőberényben Ailer György anyai egyik dédapám eladta a köröstarcsai határba eső „nagymírgesi” 21 kh. földjét még a háború előtt, mert távolsága miatt művelése nem volt gazdaságos. A kapott összeget takarékbba tette. 1922-ben későn kapott észbe, s amikor kivette, a kamatostul kapott összegért 15 db tojást vehetett volna, de ő mérgébe bevágta a két marokra való bankó köteget a katlanyba. Éppen disznótorra készülvén vizet melegített volna. De sokan jártak így akkoriban. Ez volt az ára a világ urainak játéknak, a háborúnak, az ember természet ellenes világmegváltó eszméknek, melyek aztán gyakorlatba tétel által megnyomorították az egész huszadik századi emberi létet, tízszer tízmilliók életét tették tönkre, s hazudtak rendületlenül, urbánus széplelkek, magukat haladó értelmiséginek nevező felforgatók, az ördög munkásai. Miközben óriási hasznot hajtottak a további felforgatáshoz szükséges „pénzalapba”, mái nap is ennek termésit kapjuk a nyakunkba.

Na térjünk vissza Gyomára a Felső-részi Kaszinóba, másként Felsőriszi Olvasó Kör-ként ismeretes vala az épület aztán elko-bozva lett az Alkotmány tsz. székháza még utána meg autózvezető oktató iskola. „1920-as években a magyar találmányosság nem adta meg magát olyan könnyen, kitalálta a módját hogyan lehet ezt a kurva világot feledni, a költő is mondja: „... hogy aki jó borát ihat, felejt but s bánatot...” A gazdák kitanálták a paraszt bartert, vitték a búzás zsákokat eladni Csongrádra, megfordulva némelyikük nem is hazament hanem a Mirhóhát utcai Kaszinóba a felsőriszibe, s vertik csapra a boroshordókat amit a jóféle gyomai búzáért kaptak vót. Ahogy mondták: „Itt vertik csapra a boroshordó tomporát”.

Ezek a gyomai kaszinók karakterben különböztek egymástól. A felsőriszibe az örökös tag községi főbíró köréhez tartozó gazdák csoportosultak, vagyis a mirhóhátú s mirhóhátú gazdák egy része. Itt a jól értesültség volt a jellemző a helyi- és nagypolitikában is. Volt aztán még a 48-as kaszinó, az Iparos Kör, Polgári Olvasókör, Német kaszinó, vagy Alsóriszi Olvasókör, s volt az Egyetértés Olvasókör a mezőgazdasági munkásoknak (napszámosok, béresek, cselédek), ennek fenntartásához a község is hozzájárult. Némely liberálisabb nadrágos ember is szívesen járt ide beszélgetni így egy erdélyi menekült szász eredetű községi telekkönyvvezető brassói Greising József. Dr. Kató József e körnek elnöke volt éppen.

S ne feledjük a Kísreői Olvasókört sem, ahová a „felsőriszi” kisgazdák, középparasztok húztak jobban. És volt a nadrágos emberek régi alapítású kaszinója az un. Uri Kaszinó. Az alapítók élén a Kner családdal liberálisok voltak, de nem a mai értelemben ismert liberálisok, nem bizony, ők még korrekt emberek voltak s nem vallották: „Előre a lenini úton, hazudni rendületlenül!” 1912-ben épült s légszesz világítással központi fűtéssel felszerelve. Amint a „Hollert” ezt is a Wagner familia építette (na nem ingyen). Mindegyik olvasókörnek volt söntése, némelyik étkezési lehetőséget is biztosított, no meg könyvtár, újságok, biliárd s esetenként cigányzenekar is muzsikált. El ne feledjük a kártyázási, sakkozási, kuglijáték lehetőségeket, ez utóbbival nyaranta nagy versenyeket élt át a közönség értékes díjakkal. Alkalmasint egy őszi szüretre már elemészthető bárány volt a földj.

Az endrődi „tapasztó művészek” dicséretét zengte Kató József: „Tapasztanak lánggal, hévvel, Nappal, délben, éjszaka... Kétszáz éve ezt csinálják, Mikor lesznek kész veled?...” Színtiszta igazság, hogy endrődi szomszédaink ez időtájt tapasztásban, simításban

verhetetlenek voltak. A vásári „illetékesek”; a gyomai Schön Marci kocsmája, napnyugati ellenpárja az endrődi Napkeleti kocsmá. A Táncsics út közepén volt egy „futóvendég fogadó”, a Kossuth úti sarkon a Mázsaházzal szemben volt a „Községi Nagyvendéglő”. A vásártér állomás felőli sarkán a Klein-féle vendégfogadó.

Megemlíti költőnk „Hajdufi” urat is, aki álnéven írogat, nem más, mint Pétermann községi főjegyző úr. Titkos drámaíró és nótaköltő, aki a magyar őskorban keresi szereplőit és házassítja írásaiban a magyar s germán fajt. A vásárfiát megénekelve jegyzi meg költőnk, hogy a „... kislánynak baba, a fiúnak huszár kell...”, de ez később megfordul „Mert az idő szállva jár, a fiúnak baba kell, és a lánynak huszár.”

1923. március 25-én írta Kató József a Magyar Parlament című költeményét, akár ma is írhatta volna;

„Ó parlament, magyar parlament
A te napod oly hamar lement,
Folyamként ömlik mindig szóra szó
S olyanná lett mint egy nagy borozó.

Mindenki férfi, mindenki vitéz
Mint egy fűzfavessző úgy hajlik az ész,
Hajlik erre, hajlik amarra,
S mindig kész falánk viadalra.

Sok önteltség vert ott már sátrat
Adják a hőst, adják a bátrát,
Ők fogják fel a kilőtt bombát,
És esznek rá tojásos bombát.

Bolhazzák egymást, ki nagyobb legény
Mint a verebek a ház tetején,
Semmi se jó, de élnek boldogan,
S hiszik, hogy mostmár minden rendben van.

Pedig dehogy van. Egy cseppet se fáj,
Ha egy kicsit szűkül a házszabály,
Minket immár százféle példa int,
S csak az egymás marása fáj megint.

Fáj amikor egymásra acsarog,
Kik azt tartják, hogy ők is magyarok,
És ordító példának állanak,
Egy jövődő magyar halálnak.

A „bethleni konszolidáció” is meghozta gyümölcsét, 1926-ban egy pengő ért 14. 500 koronát. Ezt a pengőt aztán nagyon szűkőn mérték, egyhamar magtanult mindenki a mindennapi életben fillérekben gondolkodni. Vass József minisztert is megénekelte költőnk, papi ember volt, de a politikában is otthonosan mozgott mint népjóléti miniszter. Olyan jó társadalombiztosítási rendszert hozott létre - többek között -, hogy ma is példa lehetne. A drágaság továbbra is állandó téma: „Álldogál a szegény ember, Tizezres lett most az alap, Akár cipő, akár kalap, mert ha egyet köhint már is ürül a bugyelláris...” Majálisokról nem hiányozhatott a helybeli önkéntes tűzoltó egylet, a költő szerint kissé öregek a füstnyelő hadfiak, de van az élen egy terjedelmes tisztelheteli tiszt, aki nem más mint Leindörfer úr, civilben adókukac a község háznál. Májusi kép: „Tele van a város sárga kis libákkal, Sárga kis libáknak friss zöld illatával...”

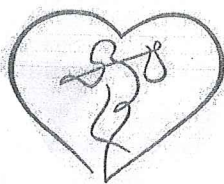
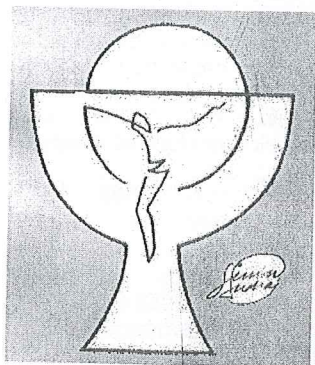
Nádudvari Mihály adta ki költőnk verses kötetét, aki a kultúra terjesztője volt Gyomán, úgyis mint vállalkozó, lapkiadó, szerző, nyomdász. Am a tőkéhez való viszonya már gyenge volt, mert mindig a csőd kerülgette. Méla sóhajjal írta a költő: „Majd amikor... aranyban fizet verseimért Nádudvari”.

Közreadja: Cs. Szabó István
(Azzal a megjegyzéssel, hogy a napjainkra vonatkozó kitételek tőlem, Cs. Szabó Istvántól származnak.)

Szeretelmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Simkon András: Szeretközben

Egy vonallal megrajzolt a vándor alakja. Egyszerű, tiszta, végső-ig lecsupaszított forma. Háta kissé hajlott, vállán tarisznya. Körülötte szívet formázó vonal. Lépései – talán első, bizonytalan lépések – a Szívben történnek. Ha tud róla, ha nem, a Szív magábaöleli, védelmezőn, mint egy burok. Védőburok.

Gyönyörűen egyszerű kép, mely szeretettségünkről szól, Isten soha el nem múló szeretetéről, a Szívben „levés”, létezés örök állapotáról. Ha tudunk róla, ha nem. Ha akarjuk, ha nem.

De szól a helyről is. Az indulás és érzés, a kérdés és válasz, az önmagára, világra, Istenre eszmélés, emberi létünk megélésének örök helyszínéről. A szívről, mely életünk középpontja. „Óvd a szívedet minden gonddal, mert az élet ebből fakad.” (Példabeszédek 4,23)

S a vándort ábrázoló grafika alatt az alkotó, Simon András szavai: „Életünk legnagyobb utazását nem a külvilágban, hanem a szívünk mélyén tesszük. Emberöltönyt vándorlás végén - örömök és fájdalmak tanító ölelésében – lassan megismerjük önmagunkat.”

„Egyvonalas grafika”, ahogyan e senkiével össze nem téveszthető védjegyet meghatározta. Végignézve alkotásait úgy is mondhatnánk, hogy ezek az egyvonalas művek a Szeretet grafikái, megfogalmazásai. Abból az öt is körülvevő Szívből táplálkoznak, mely a hívő embernek Forrás, a művésznek Ihlet, a törékeny, evilági létben élőnek Védelem. „ Szeretet az Isten” - írja János evangélista első levelében (1Jn 4,16). Ennek a Szeretnek a megtapasztalását önti formába Simon András is, amikor rajzol, verset ír, gondolatokat rögzít. „Isten és az ember közötti szeretetkapcsolatot szeretném ábrázolni”-vallotta nem régen egy esti beszélgetésben. (Esti beszélgetés Simon András grafikusművéssel)

Ki is Simon András? Magáról azt írja, vallásos családban született. Testvéreivel meleg családi légkörben élték meg gyermekkorukat, s szülei már korán felismerték rajztehetségét. Egyenes út vezetett a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolába, ahonnan érettségi után a Képzőművészeti Főiskolára felvételizett. Kétszer is. Nem vették fel. „Azt gondoltam, ha van tehetségem, akkor diploma nélkül is lehetek grafikus, ha meg nincs, akkor úgy is hiába minden erőlködésem.” (Szeretközben – A szerző)

Különböző munkák mellett a Tankönyvkiadónál két évet töltött, szerkesztőként, majd illusztrátorként kereste kenyerét. Hamarosan készletet érzett a változtatásra, hiszen egy idő után már nem jelentett örömforrást ez a tevékenység. Családdal (feleséggel, két gyermekkel) a háta mögött - ebben a létbizonytalanságban - nagyon mélyen fohászodott, és kérte Istent, hogy adjon neki olyan tehetséget, melynek segítségével úgy alkothat, hogy a családját is el tudja tartani. Ebben a mély, de bizakodó állapotban felajánlotta Istennek, hogy mindenével (munka, tehetség), egész életével Őt szeretné szolgálni. A korábban „vasárnapi”, vallását gyakorló emberből élő hitű, Istenrel élő kapcsolatban álló, megtért keresztény lett. Olyan tapasztalásokban és kegyelmekben volt része, melyek segítettek ezen az úton.

Szabadúszó grafikusként kezdett élni. A hosszú évek alatt mindig érezte Isten támogató szeretetét, s megkapta azt a tehetséget, mely Benne gyökerezik.

„Olyan, mint a folyóvíz mellé ültetett fa, amely idejében meg- hozza gyümölcsét, és amelynek nem hull le a lombja. Boldogul minden dolgában.” (Zsolt 1,3)

Négy gyermekével és ma már hét unokájával teljesedett ki családi élete, míg alkotóként (Isten dicsőségére) sajátos, Simon András-i művészetben „talált magára”, alkotta-alkotja jellegzetes, Hitből született műveit.

Számos országban volt és van kiállítása. Ismerik nevét, rajzait, műveit, azt az alázatot, mélyel szolgál, s amely ott van egész életében, tanúságot tevően.

Vallja, hogy eszköz Isten kezében. Isten terve valósul meg rajta keresztül, s formálódik üzeneté. Mások számára is. Akkor, amikor rajzol, és akkor is, amikor ír.

Ezzel az üzenettel ismerkedhetnek az érdeklődők, amikor műveit megkeresik és megtekintik a Simon András Műterem-Galériában (www.simongaleria.hu); amikor a vele készült beszélgetések közvetlen vagy közvetett hallgatóivá válnak (youtube.com); vagy amikor csendes pillanatokban könyveit, írásait veszik kezükbe (Szeretközben, A Nyolc Boldogságról, Életed üzenet, Rejtjelek, A Szív tudása).

Ismeretlenül is régi ismerősöm Simon András, hiszen egyik képeslapja sok éve „ad otthont” feljegyzett igehelyeknek. Mi lehet szebb és igazabb hely a számos, naponta használt-mondott, (léletté vált) bibliai igének, mint az egyvonalas rajzzal készült áldoztató kehely, benne a Szent Ostya, s rajta a Megfeszített?

S mi lehet tisztelőjének, olvasójának nagyobb öröm, mint a Művész által küldött (egyvonalas rajzú) könyvjelzőn olvasható néhány sor! „Az ölelés a szeretet hangtalan pecsétje. Üzenete félreérthetetlen és mindig gyógyító. Az érintés árama pillanatok alatt egységbe forraszt, és az így születő békében ablak nyílik a Mennyre.”

Most Simon András Szeretközben c. könyve utolsó írásának (Levél az Olvasónak) befejező gondolatait olvashatják.

Beszélhetsz bár az angyalok nyelvén, hiteddel hegyeket mozdíthatsz el, betéve tudhatod bár az egész Szentírást, lehetsz bár az önfeláldozó szolgálat tüzeben mindenkiért elég áldozat, írhatz bár okos könyveket, vagy prédikálhatz százezrek előtt, mégis az egyetlen út, amelyen embertársadat Krisztushoz vezetheted, mindig a személyes szeretet keskeny ösvénye marad.

Polányi Éva

Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc történései Endrődön II.

Összeállította: Timár Mihály

1956-os Endrődi Nemzetőrség tagja (32. sorszám)

Jelenleg:

Budapest IV-XIII ker

POFOSZ-Nemzetőrség tagja

A lengyelországi Poznanban a munkások szembefordultak a proletárdiktatúrával. A Szovjet Pártkongresszus is erős kritikával élt a magyar párt vezetésével és tevékenységével szemben.

A magyar pártkongresszus leváltotta a gyűlölt - visszakapaszkodott - Rákosi Mátyást pozíciójából és követelte a pártból kizárt Nagy Imre reformpolitikus rehabilitálását. Az ősszel az egyetemekre visszatérő hallgatók, október hónapban gyűléseket szerveztek, megalakították az őket képviselő szervezeteket /MEFESZ/. Tüntetések szerveztek, pontokba foglalták a politikai követeléseiket. Követelésük volt: a több pártrendszer bevezetése, szovjetek kivonulása, szövetkezetesítés megszüntetése. Felkeresték a munkásokat foglalkoztató nagyobb üzemeket és kérték a támogatásukat nagygyűlést tartva. Mindenütt lelkesedéssel fogadták őket, hiszen ez az ország felszabadulását jelentette volna és a párturalom megszüntetését. Az okt. 23-i nagygyűlést Debrecenben is és Budapesten is az államvédelmisek sortűzzel akarták megszüntetni. Mint tudott, Budapesten október 24-én indult meg a harc, amely a rádió épületének elfoglalásával kezdődött. A rendőrség és a katonai alakulatok megtagadták a tüzelést a tüntetőkre. 24-én egy hadosztálynyi orosz katona harcolt a felkelőkkel és az ÁVH alakulatokkal. Az oroszok páncélos egységei könnyen kilöhetővé váltak az utcai harcokban. A felkelők száma mindig növekedett. Összlétszámuk 15.000 főre tehető. Az orosz hadosztály felmorzsolódott, még három hadosztályt vezényeltek át Romániából, ill. Ukrajnából. A felkelőkkel vívott harcok során a szovjet parancsnokság is rájött, hogy nagy áldozatok árán tudja legyőzni a forradalmár harcosokat. Ezért egyezkedni kezdett velük. A felkelők az orosz csapatok kivonását követelték Budapestről, később az országból. Követelték ezen kívül az ÁVO megszüntetését. Mivel Nagy Imre is fegyverszüneti tárgyalásokat folytatott az orosz vezetőkkel, fegyverszüneti megállapodás jött létre.

Nagy Imre a megállapodás alapján október 28-án fegyverszünetet hirdetett ki és új karhatalom szervezését jelentette be. Kopácsi Sándor a Budapesti Nemzetőrség parancsnokaként október 29-én „Utastásban” a Budapesti Nemzetőrség felállítását elrendeli. Az önkormányzatok vezetésére Forradalmi Tanácsok felállítását írták elő.

Ha a Gyomai eseményeket - mint járási székhely - nézzük, megállapítható, hogy a forradalom hulláma október 27-re érte el. A Hazafias Népfront 28-ra nagygyűlést hívott össze a piactérre. A helyi kommunista párt titkára javasolta a Forradalmi Tanács felállítását, köztisztviseltekben álló személyekből. A nagygyűlés irányítása kicsúszott az előkészítők kezéből. Az összegyűlt tömeg 8 tagú Ideiglenes Bizottságot választott. Ennek a szervezetnek a javaslatára választot-

ták meg - közfelkiáltással - az 52 tagú Nemzeti Bizottmányt. Ebben mindössze 17 kommunista párttag kapott helyet. Október 28-án az Országzászlónál folytatódott a - most már forradalmi - megmozdulás. Az összegyűlt tömeg követelte az ÁVO lefegyverzését. A nagygyűlés résztvevői a „szürkeház”, az ÁVO épülete elé vonult és követelte azok lefegyverzését. A járási rendőrkapitány és egy törzsőrmester szedte el azok fegyvereit. Az épületet a Nemzetőrség foglalta el.

A Nemzeti Bizottmány tagjai az alábbiak voltak: Bodnár János, Csapó Endre, K /Kanadás/ Timár József, Oláh Imre, Pásztor Béla, Seben Géza, Szabó Ernő, dr. Vincze Endre. A Nemzeti Bizottmány október 29-én tartotta első ülését, ahová beidéztek az összeomlott rendszer helyi képviselőit: községi járási pártvezetőket, a községi tanácselnököt és tanácsbírókat. Írásban felmondták az állásukat, egyben megkérdezték, hogy biztonságban érzik-e magukat. Válaszuk az volt, hogy nem kérnek maguknak személyi védelmet. A kommunista párt bejelentette, hogy nem kíván tovább működni. A Nemzeti Bizottmány vezetője október 30-án összehívta a községi tanács kommunista párttagjait, felolvasta - az országos követelések alapján - összeállított gyomai 12 pontot. Ezt aláírta velük. Ezzel az aláírással elismertette velük a Nemzeti Bizottmányt, mint helyi államhatalmi szervezetet. Előzőleg már október 28-án - az ÁVO székház elfoglalásakor - megalapították a Nemzetőrséget. Ennek felállítása a járási rendőrkapitány kérésére történt. Parancsnoka Kocsis Gyula, helyettesei: Cs. Kéri László, és G. Timár Vince lett, aki endrődi származású volt.

A nemzetőrség teljesítette feladatát. Gyomán mindenkit védett, mindenki érdekében járőrözött. Senkit nem vertek meg, senkit nem löttek le, fenntartotta rendet.

Endrődön 1956. október 28-án lépett a főtérre a forradalom, Ezen a napon tartott tömeggyűlésen az értelmiség, a munkásság és az iparosság megválasztotta a Forradalmi Tanácsot, Elnöke Vaszkó Mihály, titkára Dr. Uhrin Vendel, az egyik tagja Balogh Elek lett. A Forradalmi Tanács biztosította a község rendjét. Endrődön sem bántottak senkit. A Forradalmi Tanács itt is toleráns volt a kommunista párttagokkal szemben. Bár felmerült az egyeduralkodó és hitelét veszített párt helyi szervezetének a megszüntetése, de az endrődi tanárok javaslatára a párt tovább működhetett. Dévaványán, ahol sok Budapestre járó vasutas lakott, akik már október 24-én meghozták a híreket és az élményeiket a Főváros forradalmáról. A Budapestről érkező egyetemisták pedig már a megyeszékhely megmozdulása előtt terjesztették követeléseiket, megszerveződtek a jelképes rombolások. Endrődön a Forradalmi Tanács vezetősége október 29-én alakult át Nemzeti Bizottmánnyá és választással 12 főre bővült.

Névsoruk az alábbi

1. Vaszkó Mihály elnök	2. Dr. Uhrin Vendel	3. Balogh Elek
4. Márton Gábor	5. Timár Imre	6. Giricz Antal
7. Hornok Máté	8. Timár Gergely	9. Bulla Vince
10. Habzda Bálint	11. Tóth Imre	12. Dienes Izra

Dienes Izra egyben a szerveződő nemzetőrségnek is a parancsnoka lett.

A Nemzeti Bizottmány a rend és fegyelem fenntartására törekedett. A cél az volt, senkinek se legyen bántódása. Az elv az volt: „Endrődön egy puskalövésnek se szabad eldőrdülni”. Egy esetben volt az, hogy a végrehajtót egyik földműves az utcán meg akarata verni, de Nemzeti Bizottsági tag megvédelmezte.

Folytatjuk!

Kite - kintő

Az iszlamista terror egyre intenzívebb

Július folyamán az iszlamista fanatikuskok Európában véghezvitt rémtettei soha nem látott mértéket öltöttek. Szinte egymást érték a terrortámadásokról szóló híradások. Az európai közvéleménynek ideje sem volt felocsúdnia az egyik támadásból, máris következett a másik.

Az első csapás július 14-én történt a franciaországi Nizzában. Az arra a napra eső nemzeti ünnep alkalmából tűzijátékot rendeztek a város tengerparti sétányán. Az eseményt több tízezres tömeg figyelte, amikor is egy teherautó behajtott a tömegbe. Cikk-cakban haladt, hogy minél több embert elűthessen, ezen kívül még vezetés közben lövöldözött is az emberekre. Az elkövetőt, egy 31 éves tunéziai születésű, Nizzában élő férfit a rendőrök agyonlőtték. Addigra 84 embert sikerült megölnie, ebből 10 gyermek volt még, a sérültek száma 202 volt.

A következő felvonások helyszíne Bajorország volt. Július 18-án este Würzburg közelében haladó vonaton egy 17 éves afgán menedékkérő „Allah Akbar” kiáltás közben balta és kés segítségével utastársaira támadt. Öt embert sikerült megsebesítenie. A gyorsan kiérkező rendőrökre is rátámadt, akik ezért lelőtték. Július 22-én egy 18 éves iráni-német állampolgár egy müncheni bevásárlóközpont gyorsétterménél kilenc embert agyonlőtt, majd végzett magával is. Július 24-én pedig egy 27 éves szíriai férfi – akinek menedékkérelmét elutasították – felrobbantotta magát Ansbachban egy fesztivál közelében. A merénylő életét vesztette, tizenöt ember megsebesült.

Végül a legborzasztóbb esemény július 26-án, ismét Franciaországban történt. A roueni érsekséghez tartozó Saint-Étienne-du-Rouvray település templomába a kedd reggeli szentmise közben két, késekkel felfegyverkezett férfi tört be. A támadók túsul ejtették a 86 éves Jacques Hamel atyát és négy hívet. Az idős papot végül meggyilkolták: elvágták a torkát. A támadókat a helyszínre érkező rendőrök agyonlőtték, a túsokat kiszabadították, akik közül egy állapotja súlyos volt.

Számunkra, keresztény emberek számára ez utóbbi már mindenben túltesz, hisz – a Vatikán szavaival élve – „ez a rettenetes erőszak egy templomban történt, ahol Isten szeretetét hirdetik”. Lassan Európában is visszatér a vértanúk ideje... Ki tudja, lehet mi is sorra kerülünk?

És közben mit tesznek az európai politikusok? A reakcióikból látszik, hogy pszichés betegségekre próbálják az eseményeket rákenni; azt hangoztatják, hogy magányos elkövetőkkel és átokfutókkal állunk szemben, valamint, hogy nem az Iszlám Állam volt a müncheni elkövető példaképe. Pedig – ahogy Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának fideszes elnöke is fogalmazott – „a terrorizmus közvetlenül és áttételesen is szorosan összefügg a migrációval és azok, akik ezt az összefüggést tagadják, tudatosan dugják homokba a fejüket.”

Horst Seehofer bajor miniszterelnök a berlini vezetésnek címezve a következőket jelentette ki: „Elfogadhatatlan az az érvelés, hogy a politika nem ígérhet teljes biztonságot, elfogadhatatlan az iszlamista terrorizmus „relativizálása” annak mérlegetésével, hogy a lakosság különböző csoportjában mekkora a bűnözés, és nem elég higgadtságot kérni az emberektől, hanem mindent meg kell tenni a közbiztonság erősítéséért. A polgárok higgadtsága fontos, de nem helyettesítheti az állami védelmet. Az emberek félnek és válaszokat várnak az államtól, ezért „végtelen viták” helyett lépni kell.” Ezt kérjük mi is a „nagy” nyugat-európai politikusoktól, még mielőtt késő nem lesz, és magukkal nem rántanak egy sötét jövőbe.

Hegedűs Bence

A lélek hullámhosszain

Tíz törvény a lelki nyugalom eléréséhez

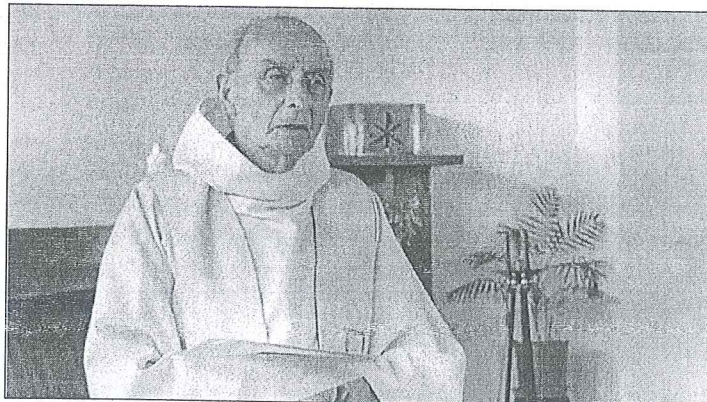
1. Ma megkísérlem úgy átélni a napot, hogy nem akarom egyszerre megoldani életem összes problémáját.
2. Ma igen nagy figyelmet fordítok a fellépésemre: senkit sem bírállok, sőt arra sem törekszem, hogy másokat helyreigazítsak vagy kijavítsak...csak magamat.
3. Ma boldog leszek abban a tudatban, hogy boldogságra születtem... nem csak a másvilági, hanem az evilági boldogságra is.
4. Ma alkalmazkodom a körülményekhez anélkül, hogy megkívánám: a körülmények alkalmazkodjanak az én kívánságaimhoz.
5. Ma tíz percet szánok az időből egy jó olvasmányra, amint a táplálék a testi élethez, a jó olvasmány a lelki élethez szükséges.
6. Ma elvégzem a napi jótettet és senkinek sem dicsekszem vele.
7. Ma olyasmit teszek, amihez semmi kedvem sincsen, ha gondolataimban sértődöttnék érzem magam, gondoskodom róla, hogy senki se vegye észre.
8. Ma új, részletes programot állítok össze. Talán nem ragaszkodom hozzá pontosan, de megfogalmazom és két rossztól tartózkodom: a hajszától és a határozatlanságtól.
9. Szilárdan hiszek – akkor is, ha a tények az ellenkezőjét mutatják – abban, hogy az isteni Gondviselés úgy törődik velem, mintha egyedül volnék a világon.
10. Ma nem félek, és különösen örülök mindennek, ami szép és hiszek a jószágban. Nem adatott meg, hogy tizenkét órán át jót tegyek.

Szent XXIII. János pápa, a „világ plébánosa”

A legszebb remekmű

A szép erkölcs a legszebb remekmű. Van különféle szép remekműben, színben; ez a szépség pedig mind a lélekből áradt. Az magában véve mindezeknél szebb. Szép lélek, tiszta erkölcs, harmonikus élet, ez az igazi remekmű. Azért az Úr Isten a szobrokat, a képeket lénn hagyja, de az ég múzeumába a szép lelkeket viszi át. Mert a márvány-remekből meszet égethetnek, képből rongy lehet, de a lélek, mely az Úr Isten képére alakult, maradandó, örök emlék lesz; ezt a remekművet az Úr Isten élvezi. Ellenben az erkölcstelen ember romlás és rothadás; nem alak, hanem alaktalanság; nem ritmus, nem arány. Ott a test túlteng a lelken, a gondolatot előli a szenvedély, az egyik szenvedély a másikat; az erkölcstelen ember kaotikus, rendezetlen világ, hol erők küzdenek, s kialakulni még nem bírnak... Legyetek krisztusiak, legyetek Isten fiai, legyetek különb emberek... ezt sürgetik sugallataink.

(Prohászka Ottokár: Elmélkedések)

Jacques Hamel, a vértanú pap

1930-ban született; 1958-ban szentelték pappá. 75 esztendősen vonult nyugdíjba, de azóta is szolgált a plébánián; szerény és elkötelezett emberként ismerték, és a hívek hálásak voltak neki, amiért mindig készségesen rendelkezésükre állt. Több mint harminc éven át szolgált a Saint-Étienne-du-Rouvray-i templomban.

Forrás: Magyar Kurír

Egészségről-betegségről

Csalán (Urtica sp.)

A nagy csalán (*Urtica dioica* L.) az északi féltekén, vadon élő, méteresre növő, évelő növény, mely nagy kiterjedésű, természetes állományokat képez. Az apró csalán (*Urtica urens*) 60 cm magas, egyéves növény.

A csalán a leggyakoribb gyomnövény, de évszázadok során számos alkalmazása alakult ki a gyógyászat területén. A korai európai és arab orvoslás minden lényegesebb művében említésre kerül. Gyógyító célra történő felhasználását több, mint 2000 évvel ezelőtti források is említik. A növény kipréselt levét kígyómarás és skorpiócsípés gyógyítására, belsőleg mérgezések kezelésére használták. A római katonák ízületi fájdalmaik enyhítésére és hideg időjárású területeken friss csalánhajtásokkal ütögették magukat. A csalánt évezredek óta használják ruhaszövetek előállítására.

A csalán kiváló vértisztító hatású szer és különböző szervek működésére is előnyös hatást gyakorol. Erre a célra használható májusban és októberben egy-egy 6 hetes csalánkúra, mely során reggel 1 csésze csalánteát iszunk. Ezután kéthetente 1 csészével fogyasszunk belőle.

A csalántea meggátolja a vese- és hólyagkő képződését és a már meglévőt elhajtja. Kiváló vízhajtó hatású, erre a célra reggel egy csészényit fogyasszanak.

Vastartalmánál fogva javítja az emésztést, tisztítja a bélrendszert, székrekedés esetén is alkalmazható, ilyenkor 1 hónapig kell reggelente inni 1 csészével. Máj- és epebántalmak esetén is hatékonyan alkalmazható.

Rendszeres fogyasztásával csökken a vércukorszint; a húgyutak és a hólyag tisztítására is alkalmazható egy 10 napos csalánkúra.

Mivel a csalán kedvező hatást gyakorol a vérképzésre és a vértisztításra, leukémiában és a lép megbetegedéseinél is javulás érhető el a csalántea megfelelő előírat szerint történő fogyasztásával.

A gyomor és légzőszervek hurutos részeit tisztítja a csalántea, 3-4 napig naponta 1 csészével fogyasztva.

Reumatikus és ízületi fájdalmak esetén elterjedt módszer volt a Kárpát-medencében a csalánverés módszere, amikor a fájó testrészt friss csalánhajtással csapkodták. Hatására az érintett területen fokozódik a vérkeringés, távoznak a salakanyagok és csökken a fájdalom.

Hajritkulás és a fejbőr korpásodása esetén kedvező a csalán leveléből készült hajmosó vízzel történő lemosás, majd csalángyökérfőzettel történő öblítés.

A csalánlevél szoptatás alatt alkalmazható, de a várandósság ideje alatti biztonságos használatáról nincsenek egyértelmű bizonyítékok.

A csalán esetében a felső 5 cm-es hajtást gyűjtjük, a leveleket júniustól szeptemberig, a gyökér gyűjtési ideje októbertől áprilisig tart.

Forrás: Csupor Dezső, Szendrei Kálmán: Gyógynövénytár, Útmutató a korszerű gyógynövény-alkalmazáshoz

Internetes forrás: gyogytea.hu/gyogyteak/egyedi-teak/csalan

dr. Macsári Judit

SPORT

Az „uborkaszezon” hírei

Június 11-én befejeződött a labdarúgó bajnokság a Gyomaendrődi FC csapata számára. A nyár a labdarúgásban „uborkaszezon”, a bajnokság végeztével a játékosok a rövid, de megérdemelt nyári pihenőjüket töltik, megpróbálnak regenerálódni és feltöltődni a következő szezon hosszú menetelésére.

2016. július 1-én, péntek délben lejárt a megyei labdarúgó csapatok nevezési határideje az új, 2016-17-es bajnoki versenyeve. A megyei I. osztályba tizenhárom, a megyei II. osztályba tizenhat míg a megyei III. osztályba huszonkilenc együttes adta be a nevezését. A mezőnyök még nem tekinthetők véglegesnek, mert a megyei vezetők azon dolgoznak, hogy az első osztály létszáma páros legyen, ami kihat a többi osztály létszámára is. Jelenleg az tekinthető biztosnak, hogy a második vonalban „túljelentkezés” van, a bajnoki rajt pedig augusztus 13-án indul. A Gyomaendrődi FC második osztályban való indulását azonban semmi nem befolyásolja.

Nem járt sikerrel a megyei vezetők törekvése, hogy feltöltés az első osztály létszámát, a felkért csapatok nem vállalták az indulást, így marad a tizenhárom nevezett csapat. A másodosztályban időközben a Medgyesegyháza felnőtt csapatának visszalépésével megoldódott a túljelentkezés kérdése, így tizenhat csapat indul a bajnokságban. A bajnoki rajt augusztus 13-án veszi kezdetét. A Gyomaendrődi FC az elkészített program szerint idegenben kezdi meg a pontvadászatot.

Hosszú évtizedekig kettő labdarúgó csapat működött a városban, azonban 2008 évben megérett az idő arra, hogy a két sport klub egyesüljön, és a továbbiakban közös egyesületként működjen tovább. A megalakult új vezetőség, hogy mindkét településrész szurkolóinak a jogos igényét kielégítse úgy döntött, hogy az elkövetkező bajnoki szezonok hazai mérkőzéseit fele-fele arányban az Erzsébet ligeti (Gyoma) valamint a Népliget úti (Endrőd) sporttelepen rendezi meg. Ez a rendszer egészen jól működött a hazai szurkolók melegegedésére. A 2015 elején megválasztott új vezetőség azonban úgy döntött, hogy 2016 évtől a labdarúgó csapat már csak az Erzsébet ligeti sporttelepen (Gyoma) végzi az edzéseket és ott játssza az összes hazai mérkőzését is. A továbbiakban a Népliget úti sporttelepet a felnőtt csapat nem kívánja használni, mérkőzést sem játszik rajta.

Szűkre szabott nyári pihenő volt a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A június 11-én befejeződött 2015-16. évi megyei II. osztályú labdarúgó bajnokságot követően alig egy hónap pihenőjük volt a játékosoknak. A 2016-2017. évi bajnoki szezonra július 5-én kezdődött meg a felkészülés. A tervek szerint heti kétszeri foglalkozás, majd a hét végén edzőmérkőzés színesíti a programot az augusztus 13-án kezdődő új szezon kezdetéig. Javában tart az átigazolási időszak, de az előzetes hírek szerint a nyári holtidőben nem várható különösebb változás a csapat játékos állományában. Nem kezdte el az edzéseket a tavasszal elbúcsúzó Orovecz Tamás és Munkácsi Zoltán, ők már csak az öregfiúk között kívánnak szerepelni, valamint egyelőre még bizonytalan néhány játékos további sorsa. A visszavonuló játékosokat igyekeznek házon belül pótolni. Az elmúlt szezonban a megye II. északi csoportját megnyerő U-19 korosztály játékosaiból töltik fel a felnőtt keretet, a tehetségesebb játékosok kerülnek át a felnőtt csapat állományába.

Az U-19-es csapatok megyei pontvadászata augusztus utolsó hétvégéjén startol.

Fülöp Zoltán

Ízes Ízek

Augusztus

Túrós rakott burgonya

80 dkg burgonyát héjában megfőzünk, meghámozzuk majd durvára lereszeljük. 30 dkg túrót 2 dl tejjel összekeverünk, és kis sóval ízesítjük. Margarinnal kikent tűzálló tábla rétegeljük a burgonyát és a tetejére is jusson tejfölös túró, valamint margarin darabkák. Sütőben 15 perc alatt megsütjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosí úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegkek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hítelehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (guruló, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

MINDEN AMI FOTÓ

- esküvőfotózás
- rendezvényfotózás
- portré fotók
- baba-mama fotózás
- tabló készítés
- fotóelőhívás
- nagyméretű plakátok készítése
- promóciós és saját képes ajándéktárgyak
- vászonfotók
- reprodukciós felvételek készítése.

Cím:

5500 Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 45.

Telefon:

+36 (70) 2212520, Email: info@aszfoto.hu

Weboldal: <http://www.aszfoto.hu>

a képbe zárt pillanat...

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Köszönetnyilvánítás

PINTÉR OLGA ETEL budapesti lakos július 4-én, 69 éves korában hazatért a Mennyei Atyához. Temetése a gyomai köztemetőben volt. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

TÍMÁR SÁNDOR volt hunyai lakos július 6-án, 81 éves korában az örökkévalóságba költözött. Gyászolja: felesége, gyermekei, unokái, dédunokája és a rokonság. Isten adjon neki örök nyugodalmat.

VASZKÓ MIKLÓS gyomaendrői lakos július 9-én, 91 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Áldás és béke lengjen nyugvó porai felett!

VÉHA LÁSZLÓNÉ DINYA ILONA gyomaendrői lakos június 14-én, 91 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják a családtagok, rokonok, ismerősök. Fogadja be lelkét az örök boldogság!

Fogadják szívből jövő hálámat mindazok, akik férjem, **KARCSICS FERENC** halála alkalmából virággal és részvétellel rótták le kegyeletüket.

Isten áldását kérem Rátok!

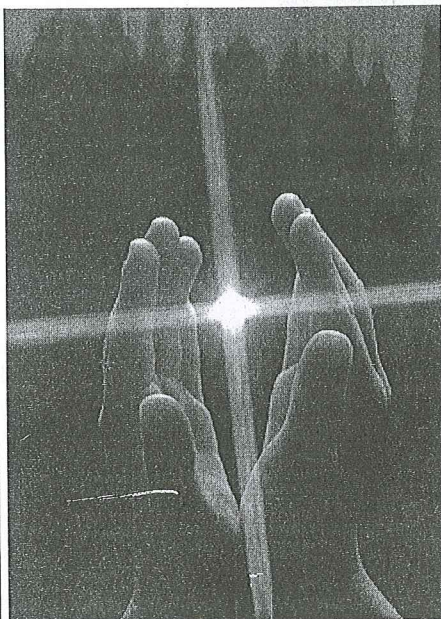
Szeretettel:
Karcics Gizella
szül. Hegedűs Gizella

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek;
Hidba szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Fényképalbum

bal oldali kép - Szilágyi Erzsébet, aki 1963-ban volt elsőáldozó

jobb oldali kép: - Giricz Erzsébet, aki 1970-ben volt elsőáldozó

Beküldő: Gonda Zoltán

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

(folytatás 2. oldalról)

Alapítványi tehetségprogramok

Az iskolánkkal együttműködő Jelen és a Jövő Gyermekéiért Alapítvány szervezésében az elmúlt tanévben, három tehetségműhelyben 50 rózsáhegyi tanuló vett részt. A Selfie- Rólam Neked (NTP-FTP-15-0013) gazdagító tehetségműhelyben állami nevelt gyermekek térbeli-vizuális, interperszonális és intraperszonális képességfejlesztése zajlott. A népi mesterségek műhelyeiben (NTP-MKÖ-15-0037 Népi Mesterségek Műhelye és a NTP-RHHP-15-0066 Alkotó Művészeti Műhely) megismerték a tanulók a szövés, gyöngyözés, hímzés, horgolás, agyagozás, korongozás, kerámia művészetével, drámafoglalkozásokon és tehetséggondozó szaktáborokban vettek részt, továbbá kirándulást tettek Mezőkövesdre, Békéscsabára és Mezőnyergerre.

Katasztrófavédelmi táborban vettek részt tanulóink

A helyi katasztrófavédelmi és tűzoltó szervezetek és az iskolánk szervezésében július első hetében került megrendezésre a katasztrófavédelmi napközis tábor. A tábor célja az volt, hogy négy nap alatt megismerjék a tanulók a katasztrófavédelem munkáját és a lehetőségekhez mérten részt is vegyenek benne, az ötödik napon pedig egy verseny keretében számot is adhattak a megszerzett tudásukról. Programelemek voltak: a tűzoltóság, tűzoltó eszközök, szakfelszerelések megismerése, védőfelszerelések használata, szerelési feladatok végrehajtása, műszaki mentés eszközei, árvízi- és belvízi védekezés, mentőcsoporttal végrehajtott kutyás keresés, alpinechnika alkalmazása, tűzoltó akadálypálya, katasztrófavédelmi vegyi labor eszközei, működése, veszélyes anyagok azonosítása, jelölése, elsősegély nyújtási gyakorlat. A tábor szervezői felkeltették a gyerekek érdeklődését, ősszel folytatás következik.

Nevelőotthonos fiatalok Gyomaendrődön Egy megye, két tábor, negyven év

Köszönet a gyomaendrődieknek és a füzesgyarmatiaknak, akik már negyven éve szeretetteljes gondoskodással fogadják a helységükben táborozó gyermekvédelmi gondoskodásban élő fővárosi fiatalokat. Köszönet illeti azokat a fiatalokat is, akik több százán működtek közre e régészeti és néprajzi táborokban, a kulturális örökségek megőrzésében, megmentésében: hozzájárulva e városok népszerűsítéséhez.

Az idén, a néprajzi táborok keretében folytattuk a múzeumokban lévő értékes anyag állagmegóvását, leltározását, feldolgozását. A szakmai munkát, immár évtizedek óta két, kiváló pedagógiai érzékkel is bíró, nagy tudású szakember vezette, mint dr. Szonda István és Nagy László múzeumigazgató. Ők szabadidejük terhére, a szakmai tevékenységet kiegészítő múzeumpedagógiai- és kézműves foglalkozásokat is tartottak. Ezek közül a legsikeresebb a helyi ételkülönlegességek kemencében történő elkészítése volt. A helyszín közelsége és az időbeli egybeesés lehetőséget teremtett a szakmai együttműködésre, valamint egymás- és az adott helység nevezetességeinek megismerésére. Mindkét helyszínen ilyen szempontból ideális terepnek bizonyult.

Támogatóink voltak: az MNB, a Köztársasági Elnök, a Nemzeti és a Barankovics Alapítvány, valamint a Nemzetközi Gyermekmentő és az Agape Egyesület. Helyi támogatóink is szép számmal akadtak, így a helyi önkormányzatok, a gyomaendrődi és a füzesgyarmati fürdők, a Pájer Kemping, a Kiskastély Fogadó, a Szent Antal Népház, valamint a Csánki Dezső Honismereti Egyesület.

Árkus Péter, a Magyar Kultúra Lovagja

A falkavadászok bosszússága

Az 1857-ben kiadott vadászati emlékkönyvben olvashatunk egy történetet, amelyben egy jó szándékú jobbágy segítségképpen miként hiúsította meg az önfelédlt falkavadászok szerencséjét.

Kopós falkavadászatra gyülekeztek a 1800-as évek elején a magyar urak, hogy egy nemes szarvasbikát üldözőbe vegyenek. A 25 lovas és vagy 100 kopó szagot fogva indult meg a vadászat. A rohanó kapófalka után árkon-bokron keresztül üzték a lovasok a vadat már csaknem három órája, amikor a szarvas egy földműves tanyája mellett bukkant fel. Az egyszerű cseléd látva az urak küzdelmét, gondolta besegít és egy husággal megdobta a szarvast, aminek ettől az ütéstől eltört a hátsó lába. Az odaéző vadászcsapat bosszúsan, káromkodva vont a kérdőre a parasztot, mely méltatlankodást nem értve szegény földműves csak ingatta a fejét és azt mondta: Nagyurak, hát nem a szarvast akarták megfogni? Itt van, vihetik!

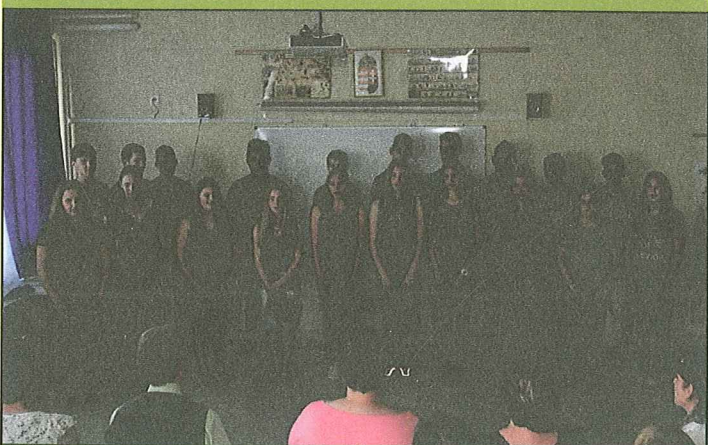

Hírek a Szent Gellért Iskolából Általános iskola

Gyereknap

Búcsúzik a 8. osztály

Ballagó nyolcadikosaink

Évzáró szentmisén

HÍREK AKIS BÁLINT ISKOLÁBÓL

Erzsébet-táborban nyaraltak a Kis Bálint Általános Iskola diákjai

Idén immár negyedszerre pályázott sikeresen az intézmény az Erzsébet-program kínálta táborozási lehetőségre, így 70 gyermek és 7 kísérő pedagógus hat felejthetetlen napot tölthetett 2016. július 10-15. között a Balaton-parton, a fonyódligeti Erzsébet táborban.

A Virág utcai táborhelyet többen - gyerekek és felnőttek egyaránt -, már ismerősként üdvözölték, hiszen már negyedik alkalommal lépték át a kapuját, várva az újabb izgalmas napokat. Igazán szerencsések voltak a gyomaendrődi táborlakók, ugyanis minden nap többször is fürödhettek a Balatonban, de megmutatta arcát a „magyar tenger” vihar idején is.

A tábor szervezők igen változatos programokkal készültek: volt vízi kalandpark, kenuzás, vízi sorverseny, kincsvadászat, tábori olimpia, koncertek minden műfajban, „Ki mit tud”, tallergyűjtés, „Egy perc és nyersz!”... stb.

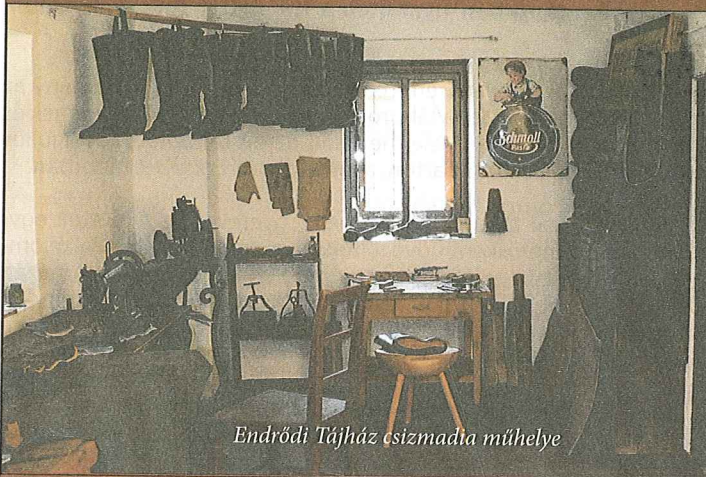
A KISBÁLINTOS diákok minden versenyen részt vettek, természetesen sikerrel. A vízi vetélkedőkön kiderült, nem véletlenül van 16 holtág Gyomaendrődön: ahol rajthoz álltak, ott nyertek. Számos tábori olimpiai versenyszámban indultak a diákok, s általában a dobogón végeztek, sőt volt olyan sportág, ahol a dobogó mindhárom fokán gyomaendrődi gyermek állt.

Az elsődleges beszámoló alapján elmondhatjuk, érdemes volt napokat a pályázat feltöltésére fordítani, mert a gyerekek élményekkel és eredményekkel gazdagodva tértek haza a Balatontól, s elmondásuk alapján a következő nyarat is ott szeretnék tölteni. A pedagógusok pedig igyekeznek ennek eleget tenni.

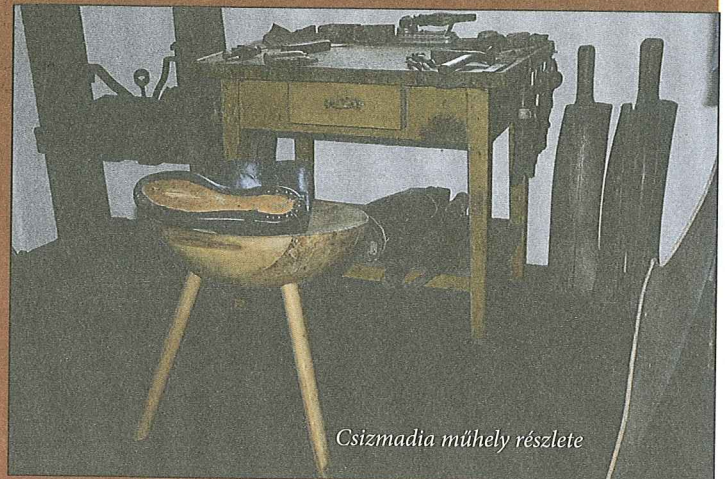

Mazsorett tábor

Az endrődi csizmadia és cipész hagyományok bekerültek a Békés Megyei Értéktárba

Endrődi Tájház csizmadia műhelye

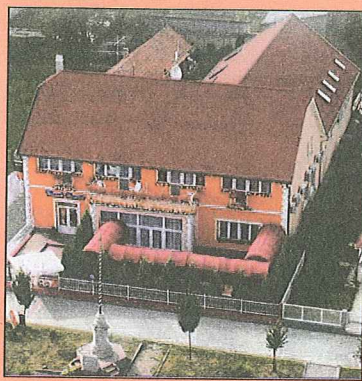
Csizmadia műhely részlete

Csizmakészítés

Csizmadia megalkotás az Endrődi Tájházban

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Augusztusi ajánlataim:

- Vegyszerek, (rovarölők, gombaölő szerek)
- Műtrágyák, növénytápok, virágföldek
- Virágcserepek, virágládák
- Vízszivattyúk, búvárszivattyúk
- Öntözőtömlők, szórófejek, csatlakozók
- Fóliák, műanyag zsákok, műanyag áruk
- Munkavédelmi cipők, ruhák, kesztyűk
- Szegerek, csavarok, kéziszerszámok
- Alu. létrák, talicskák, kerítésdrótok
- Műanyag kukák, hordók, kádak
- Festékárúk, falfestékek, zománc festékek, ecsetek
- Szúnyoghálók, szúnyogriasztók
- Lizzók, elemek, kisállat eledel, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. (06 30) 4798-311 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Dr. Varju László, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten a hónap 15. napján *
Technikai munkatárs: Bukva Csilla
* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88 *
<http://www.varosunkujzag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujzag.hu